

DRAUGAS

PERIODICALS
January 30,
Vol. LXXXX

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY
TREČIADIENIS – WEDNESDAY, SAUSIO – JANUARY 30, 2002

NEWSPAPER – DO NOT DELAY – Date Mailed 01/29/02
UŽSIENIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS
4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629
TEL.: 773-585-9500 • FAX: 773-585-8284 •
WWW.DRAUGAS.ORG

Nr. 20
Kaina 50 c.

Žemdirbiai sutiktų mainais parduoti žemę užsieniečiams

Vilnius, sausio 29 d. (BNS) — Lietuvos ūkininkai sutiktų parduoti žemę užsieniečiams, jei iš Europos Sąjungos (ES) biudžeto gautų paramą žemės ūkiui, ne mažesnę negu kitų ES valstybių ūkininkai, teigia Žemės ūkio rūmų pirmininkas Jonas Ramonas.

Žemdirbių gynėjai teigia ketiną sukurti tarptautinę asociaciją, kuri gintų stojančių į ES valstybių ūkininkų tikslus. Žemę užsieniečiams bus galima parduoti tik tada, kai Lietuvos ūkininkai gaus tokią pačią paramą, kaip ir kitų ES valstybių ūkininkai, antradienį spaudos konferencijoje sakė J. Ramonas. Jo teigimu, užsienio naujų agentūrų paskelbta informacija, jog valstybių kandidatų žemdirbiai po įstojimo gaus tik 25 proc. ES ūkininkų gaunamos paramos, kelia nerimą Lietuvos ūkininkams. „Tokiomis sąlygomis mes nesugebėsime konkuruoti su ES ūkininkais ir busime nušluoti“, kalbėjo J. Ramonas.

Pasak jo, tai, kad ES gali laikyti panašios nuostatos, buvo spėjama ir anksčiau. „Mes nujautėme, jog parama naujų narių žemės ūkiui bus mažesnė“, sakė J. Ramonas. Jo teigimu, būtent dėl to žemdirbių organizacijos bei Žemės ūkio rūmai ir siūlo, jog įstojus į ES, žemę užsieniečiams iškart nebūtų parduodama.

„Arba reikia nustatyti 7 metų pereinamąjį laikotarpį, arba žemės pardavimą užsieniečiams atidėti iki to laiko, kai ES Lietuvos ūkininkams teiks tokią pačią finansinę paramą kaip ir senųjų ES narių ūkininkams“, teigė J. Ramonas.

Jo manymu, taip pat reikia užtikrinti galimybę ūkinin-

kams gauti lengvatinius kreditus žemei įsigyti. „Jei Lietuvos ūkininkai galėtų įsigyti žemę, tuomet ją galima būtų parduoti ir užsieniečiams. Šiuo metu mūsų ūkininkai žemės įsigyti negali, nes neturi pinigų, be to, nebaigta žemės reforma“, sakė J. Ramonas.

Pasak jo, į ES blogomis sąlygomis Lietuvos ūkininkai stoti nenori. „Mums reikia bent panašios paramos, kokią gauna ES ūkininkai, arba rinkos apsaugos“, sakė J. Ramonas, pridurdamas, jog visos į ES stojančios valstybės yra susirūpinusios savo rinkos apsauga. „Todėl mes turime susijungti ir kartu ginti stojančių valstybių ūkininkų interesus“, sakė J. Ramonas.

Prasidėjus diskusijoms dėl Konstitucijos pataisų ir jas lydintį įstatymų, Seimo agrarininkai bei žemdirbių organizacijos vienijantys Žemės ūkio rūmai pareikalavo numatyti 7 metų pereinamąjį laikotarpį, kurio metu užsieniečiai negalėtų įsigyti dirbamos žemės. Tam griežtai prieštarauja Seimo opozicijai priklausantys konservatoriai bei liberalai.

ES užuominos apie galimai mažesnę lėšas žemės ūkiui sukėlė valstybių-kandidatų pasipiktinimo audrą. Pasklidus informacijai apie ketinimus kitaip, nei žadėta, surašyti žemdirbiams skirtą Europos Sąjungos biudžeto „pyragą“, per daugelį valstybių-kandidatų nuvilnijo nepasitenkinimo banga. Siūlymai naujokams 10 metų po įstojimo į ES skirti 25 proc. lėšų, kurias gauna dabartinės Europos Sąjungos narės, buvo pavadinti „diskriminaciniais“, „nepriimtinais“, „šyškiais“ ir pan. (KD, Elta)

Ignalinos AE uždarymas susijęs su ES finansiniais pažadais

Vilnius, sausio 29 d. (BNS) — Lietuvos premjeras antradienį nedviprasmiškai paragino Europos Sąjungą skirti dar lėšų Ignalinos atominės elektrinės uždarymui, pabrėždamas, kad tai esminė sąlyga Lietuvai apsispręsti dėl jėgainės uždarymo.

A. Brazauskas Europos Komisijos įgaliotiniui pėtrai Gunter Verheugen išsiuntė laišką, kuriame išreiškiama vyriausybės nuostata Ignalinos AE uždarymo klausimu. Anot laiško, vyriausybė yra įsitikinusi, jog galutinė Ignalinos AE uždarymo data turėtų būti suderinta su patikimu finansavimo planu ir valstybės vidaus bei tarptautiniais įsipareigojimais.

„Todėl vyriausybė siūlys Seimui, kad galutinis susitarimas tarp Lietuvos ir ES dėl Ignalinos AE eksploatacijos nutraukimo datos ir sąlygų būtų deramai atspindėtas Lietuvos stojimo į ES sutartyje, kurioje abi pusės prisiimtų bendrus įsipareigojimus“, rašoma laiške.

Premjeras pabrėžia, jog IAE uždarymo planų įvykdymas priklauso nuo uždarymo kaštų padengiančių finansinių šaltinių pritraukimo.

Anot pranešimo spaudai, elektrinės uždarymo kaštai apima jėgainės naudojimo nutraukimo ir išmontavimo, ra-

dioaktyvių atliekų tvarkymo kaštus, socialines-ekonominės pasekmes, energiją generuojančių pajėgumų pakeitimo išlaidas, poveikį aplinkai ir kitus kaštus.

„Lietuva minėtų kaštų padengimui ilgą laiką turės skirti papildomus asignavimus, kurie turėtų atspindėti atsikrojo Europos Sąjungos biudžeto eilutėje“, rašoma laiške. Jame pabrėžiama, kad Ignalinos AE I bloko naudojimo nutraukimo finansavimo klausimas turi būti sprendžiamas kartu su visos jėgainės uždarymo finansavimo nustatymu.

Ministras pirmininkas padekojo G. Verheugen už asmeninį dėmesį Ignalinos AE uždarymo klausimui ir pritarė nuostatai, kad jėgainės naudojimo nutraukimas yra visos ES reikalas.

Vilniaus vicemeras liberalas Juozas Imbrasas Seime surengė spaudos konferenciją, kurioje kritikavo Vilniaus miesto savivaldybės tarybos sprendimą išnuomoti Vilniaus šilumos tinklus Prancūzijos bendrovei „Dalkia“. Sausio pradžioje savivaldybės taryba tvirtinant sutartį, J. Imbrasas balsavo prieš. Šis vicemero žingsnis buvo netikėtas, nes sutartį parėmė valdantieji Lietuvos liberalų sąjunga (LLS) ir jai atstovaujantis Vilniaus meras Artūras Zuokas.

Vilniuje antradienį buvo įteikti diplomai kasmetinių Kultūros ministerijos premijų laureatams. Laureatų pagerbimo ceremonijoje dalyvavo kultūros ministrė Roma Dovydenienė bei Kultūros ir meno tarybos pirmininkas Valentinas Sveticas. Šiemet specialią Martyno Mažvydo premiją paskyrė Vilniaus universiteto profesorė Eugenija Ulcinaitė už nuopelnus Lietuvos valstybės kalbai, rašytos istorijai ir knygos menui. Vilniaus apskrities Adomo Micko viešosios bibliotekos direktoriui Algijui Petriui Zurlui premija skirta už praktinę veiklą bibliotekose, Lietuvos nacionalinio muziejaus vyriausiajai muziejininkei Rūtai Subatniekai — už muziejininkystės ir muziejų vertybių restauravimo darbus, tautodailininkui Jonui Paulauskui — už būdingiausių tautodailės, amatų tradicijų išsaugojimą ir perdavimą. Liaudies dainų pateikėja Valerija Mizinienė-Tranuskaitė laureatė tapo už vertingų tradicinės kultūros lobio išsaugojimą ir pateikimą rinkėjams, archyvam bei visuomenei. Z. ir D. Kalesinskių liaudies amatų mokyklos direktorius Zigmas Kalesinskas apdovanotas už etninės kultūros paveldo puoselėjimą, skleidimą ir švietėjišką veiklą. Tradicinės premijos už ryškiausius publicistinius kultūros temomis paskirtos poetui Eugenijui Ališankai, žurnalistei Giedrei Milkevičiūtei, žurnalo „Muzikos barai“ vyriausiajai redaktorei Audronei Nekrošienei, publicistui Petriui Palilionui, kino ir teatro kritikei Rasai Paukštytei, rašytojai Giedrai Radvilavičiūtei ir kulturologui Almantui Samalavičiui. Gedimino Žilinsko (Elta) nuotr.

Tėvynėje pasižvalgius

JAV viešintis Lietuvos kariuomenės vadas, generolas Jonas Kronkaitis pateko į valdanciosios Socialdemokratų partijos kritikos ugnį. Nepasitenkinimą sukėlė tai, kad kariuomenės vadas dalyvavo lietuvių išeivijos organizuotoje konferencijoje Los Angeles skambiu pavadinimu „Ar reikalingas Lietuvai antrasis išdavimas“. J. Kronkaitis kalbėjo apie Lietuvos politinę, ekonominę, socialinę ir netgi dvasinę padėtį. Socialdemokratų vadovai pareiškė esą nusteibinti, kad kariuomenės vadas dalyvavo politiniame renginyje. (R, Elta)

Po ateinančių savivaldybių rinkimų Lietuvos vietinėje valdžioje pirmą kartą gali atsirasti Lietuvoje nuolat gyvenančių užsieniečių. Migracijos specialistų duomenimis, nuolat Lietuvoje gyvenančių užsieniečių nėra daug — kelios dešimtys tūkstančių. Tačiau manoma, kad per artimiausius 10 metų jų padaugės du tris kartus. Naujaisiais statistikos duomenimis, Kaune gyvena apie 1,700 užsieniečių, turinčių leidimą nuolat gyventi Lietuvoje. Tai sudaro vos 0,6 proc. visų miesto rinkėjų. (KD, Elta)

Greitojo reaguojimo rinktinės „Ara“ išimnuotojai antradienio rytą Kaune nuo vieno daugiabučio namo buvo rankenos nuėmė kovinę granatą. „Citrinuke“ vadina kovinę rankinę granatą „F-1“ buvo tikra ir pavojinga. Sprogus tokio tipo prieš peštinkus naudojami granatai, jos skeveldros išlaktystų 250 metrų spinduliu. Manoma, kad, bandant atidaryti duris, būtų nugriaudėjęs sprogimas, sukėlęs skaudžių pasekmių. Bute, prie kurio durų rankenos buvo prikabinata granata, gyvena smulkus verslininkas ir jo pensininė motina. (BNS)

J. Imbraso teigimu, Prancūzijos bendrovės atėjimas „kelia didelį pavojų, kad šilumos energijos kainos gali būti nekontroliuojamos“. Jis piktinosi, jog „Dalkia“ yra sudarytos daug palankesnės sąlygos kelti kainas, negu Vilniaus šilumos tinklams. (BNS)

Nuosaičių konservatorių sąjungos (NKS) vadovas, buvęs premjeras Gediminas Vagnorius sukritikavo ministrų kabineto parengtas vyriausybės bei Valstybės tarnybų įstatymų pataisas, kuriomis siūloma narį ginti politinio pasitikėjimo viceministrų pareigybę, vietoj jos įsteigiant karjeros tarnautojų valstybės sekretorių ir sekretorių pareigybę. „Įgyvendinant siūlomą reformą, didelę dalį aukščiausios kvalifikacijos specialistų neišvengiamai išstumtų po rinkimų atėjo politikai, kurių užimamos viceministrų ar asmeninio pasitikėjimo pareigybės yra naikinamos“, tvirtino G. Vagnorius. (BNS)

Dėl leidimo steigti kazino ir Valstybinę lošimų priežiūros tarnybą kreipėsi bendrovė „Planet Casino“, kurią lygiomis dalimis įsteisimė Pramoninių konfederacijos prezidento Bronislovo Lubio kontroliuojamos „Klasco“ dukterinė įmonė „Palangos vėtra“ bei Lenkijos kapitalo įmonė „Casino Poland World“, registruota Olandijoje. Nuo praėjusių metų vasaros, kai buvo priimtas Azartinį lošimų įstatymas, Lietuvoje atidaryti bent du nauji nelegalūs kazino. (L, Elta)

Dabar Lietuvoje užregistruota 1 mln. 383,774 automobilių, tačiau komisaras Kęstutis Tubis sako, kad tiek jų Lietuvoje nėra. Neseniai Policijos departamentas kreipėsi į valstybės įmonės „Regitra“ vadovybę, kad būtų imtasi priemonių, jog tikrieji automobilių savininkai laiku nurašytų automobilį, kurį pardavė arba jis buvo pavogtas. (L, Elta)

Bulvių kilogramas parduotuvių kainuoja apie 2 litus, nepalaujamai bulvės brangsta ir turguje, dabar jų kaina čia 1,2-1,6 lito, priklausomai nuo kokybės ir dydžio. Šilutės visuomeninio maitinimo įstaigos bulvių kilogramas iš ūkininkų perka už 1 litą ir parsiveža savo transportu. Daržovių prekyba besiverčiantys šilutiškiai sako, kad dar įmanoma rasti ūkininkų, kurie savų bulvių kilogramą parduoda už litą, tačiau pavasario jų kaina Lietuvoje dar didės. (K, Elta)

Pamaryje labai sparčiai kyla potvynio vanduo, apsemdamas vis daugiau sodų ir pievų. Tauragės apskrityje Pagėgių savivaldybės teritorijoje ištvinęs Nemunas jau užliejo apie 10,000 hektarų pievų. Apsemtos 22 sodybos. Šilutės rajone per parą vanduo užtvindė dar daugiau pievų ir jų plotas siekia 8,500 ha. 6 kaimuose vanduo atkrito 58 sodybas, kuriose gyvena 219 žmonių. Pasak civilinės saugos specialistų, gyventojų kol kas evakuoti nereikia ir jie pagalbos neprašo. Nemune ties Panemune vanduo per parą pakilo 1,31 metro ir pasiekė kritinį lygį.

Lietuvos pajūryje antradienį siautėjusi audra Klaipėdos mieste ir uoste didelės žalos nepadarė. Audringas vėjas Klaipėdoje pūtė visą naktį, todėl sutriko jūrų uosto darbas. Po pietų buvo laukia ma net uraganinių vėjo gūsių iki 32 metrų per sekundę, tačiau vėjų greitis buvo 18-23 m/s, gūsiais siekė apie 30 m/s. Sustiprėjęs vėjas stabdo Kuršių marių vandens ištekimą į jūrą ir dėl to uosto akvatorijoje ir Danės upėje buvo pakilęs vandens lygis. (BNS)

Vakaru Lietuvoje išsismarkavusiu potvyniu nesiskundžia tik vietos vaikai, pavertę jį neblogu „verslu“. Už apsemtame kelyje įstrigusio automobilio išstūmimą jie prašo 15 litų ir tikina neblogai uždirbantys. (L, Elta)

Kriminalistinių tyrimų centro žinovai nustatė dar keturių Panevėžio rajone rastų palaikų tapatybes. Jie buvo rasti pernai lapkritį šalia nužudytų mažeikiškių Gedimino Kiesaus, jo sūnais ir vairuotojo. Atlikus biologinį (DNR) tyrimą, pasitvirtino įtarimai, kad netoli Kiesų buvo užkasti panevėziečiai 27 metų Egidijus Bucys, 26 metų Gediminas Liubartas, 26 metų Ramonas Narbutas ir 24 metų Aleksandras Lebedevas. E. Bucys ir G. Liubartas oficialiai buvo ieškomi kaip įtariamieji dėl neteisėto Kiesų laisvės atėmimo ir turto prievartavimo. A. Lebedevas ir R. Narbutas taip pat žinomi pareigūnams. Visus keturis vyrus pareigūnai priškiria nusikaltimams Panevėžio „tulpių“ gaujai. Manoma, kad jie tapo aukštesnį rangą turinčių gaujos narių aukomis. (BNS)

Pasaulio naujienos

(Remiantis AFP, Reuters, AP, Interfax, ITAR-TASS, BNS žinių agentūrų pranešimais)

Vašingtonas. JAV prezidentas George W. Bush apkaltino palestiniečių vadą Yasser Arafatą apgauleingumu savo ištikimybės taikai skelbimu, tuo tarpu kiti JAV atstovai vėl pareikalavo, kad imtųsi neatidėliotinių veiksmų užkirsti kelią smurtiniams išpuoliams prieš Izraelį. G. W. Bush sakė, kad liko nusivylęs dėl aukšto rango palestiniečių dalyvavimo Izraelio sužlugdytame bandyme kontrabanda įvežti ginklus. W. Bush leido suprasti praradęs pasitikėjimą Y. Arafat, kuris pakartotinai neigė dalyvavęs ar bent žinojęs apie šią kontrabandą siuntą ir išreiškė solidarumą su JAV vadovaujama karu prieš terorizmą.

Gaza. Palestiniečių vadovas Yasser Arafat išsiuntė skubų laiską Prancūzijos ir Turkijos vadovams — Jacques Chirac Ahmet Necdet Sezer, prašydamas jų įsikišimo, kad Izraelis nutrauktų palestiniečių miestelių blokadą. Pats Y. Arafat nuo gruodžio 3 d. negali išeiti iš savo būstinės Vakarų Kranto Ramalos mieste, kurį yra apsupusios Izraelio pajėgos.

Tumonis. Rytų Afganistane, kalnuose netoli Zurmato kaimo, susitelkę iki 1,200 Osama bin Laden teroristų tinklo „al Qaeda“ kovotojų, antradienį pranešė Pakistano provincijos gubernatoriaus, įtakingas mujahidų vadas Padsha Khan. Jis sakė, jog telkia 6,000 kovotojų, atakuosiančių Zumatą, tačiau prieš šį puolimą nori gauti daugiau žvalgybinės informacijos. „Jungtinės Valstijos spres — bombarduoti kaimą ar ne“, sakė P. Khan. „Atakoje taip pat gali dalyvauti ir JAV specialiosios pajėgos“, pridūrė jis.

Islamabadas. Rytiniame Afganistane antradienį naktį sudužus JAV karininkui sraigtasparniui, susižeidė 14 karių. Manoma, kad sraigtasparnis sudužo dėl techninių problemų.

Vašingtonas. Osama bin Laden teroristų tinklo „al Qaeda“ vadai naujai užverbuotiems mokiniams rodė įrašus, kuriuose nufilmuota, kaip lektuvai atakuoja New Yorko World Trade Center dangoraižius, taip pat ragino juos pačius rengti atakas, pranešama remiantis MSNBC televizijos apšaukimais ir sekmadienį paskelbtais dokumentais. Įrašai buvo rodomi praėjus kelioms savaitėms po rugsėjo 11-osios išpuolių. Pietų Afganistane, Rod Paros kalnuose įrengtoje „al Qaeda“ treniručių stovykloje, aptikti dokumentai rodo, jog O. bin Laden tinklas atvirai gyresi naujokams dalyvavę vykdančio teroro išpuolius JAV. Šioje stovykloje vienu metu galėjo gyventi ir treniruotis 700 kovotojų. Tarp juo aptikti dokumentų buvo keletas užrašų knygučių, kuriomis greičiausiai naudojosi teroro aktus rengti besimokantys studentai. Tai leidžia suprasti, kad „al Qaeda“ rugsėjo 11-osios išpuolius naudojo būsimajai kovotojų kartai įkvėpti.

Islamabadas. Pakistanas antradienį pavadino „absurdišku“ pranešimą, kad Osama bin Laden'ui rugsėjo mėnesį, dieną prieš „al Qaeda“ kovotojų išpuolius JAV, dėl inkstų nepakankamumo vienoje iš karinių ligoninių slaptai buvo atlikta dializė. Remdamasi Pakistano žvalgybos šaltiniais, „CBS News“ pranešė, jog bin Laden dializė buvo atlikta Pakistano karinėje ligoninėje Ravalpindyje. Pakistano kariuomenės atstovo spaudai nuomone, ši pranešimą greičiausiai išplatino Indija, tarp kurios ir Pakistano šiuo metu tyvy įtampa. Paklaustas, kada paskutinį kartą O. bin Laden lankėsi Pakistane, jis atsakė: „Aš niekada negirdėjau, kad Osama bin Laden būtų Pakistane“.

Kabule antradienį pirmą kartą iškelta nauja Afganistano valstybinė vėliava, kurią pasienio reikalų ministras Amanullah Zadaran apibūdino kaip „kankinių vėliavą“ ir paragino valstybę siekti vienybės. 100 Afganistano pareigūnų dalyvavo specialioje ceremonijoje, kurios metu įvyko malda ir buvo paaukota avis už būsimąjį valstybės klestėjimą. Naujoje vėliavoje gražintos juoda, raudona ir žalia spalvos, kurios buvo numatytos pagal 1964 m. Konstituciją. Per pastaruosius 23 metus, kai Afganistane vyko nuolatiniai karai, kiekviena grupuotė bei vyriausybė savavališkai pasirinkdavo vėliavą.

Varšuva. NATO valstybių vyriausybės nuostata, kad šį rudenį turi būti priimtas sprendimas dėl didelės plėtros, darosi vis tvirtesnė. Manoma, kad į NATO gali būti priimtos Baltijos valstybės ir Slovakija, taip pat galbūt Slovakija, Rumunija ir Bulgarija. Tokios nuomonės laikosi daugelis NATO vyriausiosios būstinės Briuselyje diplomatų. Vis daugiau NATO valstybių, pirmiausia JAV, linksta manyti, jog būtina pakviesti Baltijos valstybes, „Lietuvos, Latvijos ir Estijos privalumas yra gerėjanti ekonominė būklė, pavyzdinai veikianti demokratinė sistema ir gerai vykdoma kariuomenės reforma“, rašo Lenkijos laikraštis „Rzeczpospolita“, pridurdamas, kad „Baltijos valstybės turi įtakingą šalininkų tarp JAV Kongreso narių, kurie tvirtina, jog atėjo laikas atitaisyti 1939 metų skriaudą, kai likimo valiai paliktas Baltijos valstybes užsigrobo Sovietų sąjunga“.

Vašingtonas. JAV prezidentas George W. Bush paskelbė, kad panaikino sankcijas Azerbaidžanui, nes, pasak jo, teikti pagalbą šiai buvusiai sovietinei respublikai „būtina siekiant teikti karą su terorizmu“. Jis patikino, jog šis žingsnis nepakirs ir neapsunkins pastangų vesti derybas dėl taikaus Armėnijos ir Azerbaidžano konflikto sureguliuojimo, taip pat nebus panaudotas prieš Armėniją.

Lagosas. Per masinę paniką Nigeria sostinėje Lagose, kilusią po sprogimų ginklų sandėlyje, miesto kanaluose nuskendo daugiau kaip 2,000 žmonių.

Stokholmas. Pirmadienį mirė 94 metų švedų rašytoja Astrid Lindgren, parašiusi daug itin populiarių knygų vaikams, tarp jų — apysakas apie strazdanotą išdykėlę Pėpė Ilgakojinę. Del visų mylimos rašytojos, kuri 1999 m. buvo išrinkta populiariausia šimtmečio švede, mirties liūdesį išreiškė karalius Carl XVI Gustaf ir premjeras Goran Persson. Stokholmo senamiestyje prie A. Lindgren namų durų žmonės padėjo daugybę gėlių ir žvakių.

KALENDORIUS

Sausio 30 d.: Banguolė, Ipolitas, Jacinta, Liudvika (Liuda), Martyna, Milgaudas, Nikodemus, Sabina.
Sausio 31 d.: Šv. Jonas Bosko; Astra, Budvilė, Jaunė, Marcelė, Skirmantas.

SKAUTYBĖS KELIAS

Redaktorė j.v.s. Irena Regienė

IŠKILMINGA KLAIPĖDOS DIENOS SUEIGA

Čikagos ir apylinkių jūros skautai ir skautės kasmet iškilminga sueiga pažymi Klaipėdos krašto (1923 m. sausio 15 d.) sukilimą ir išsivadavimą iš daugiau negu 600 metų trukusios vokiečių okupacijos, susijungimą su nepriklausoma Lietuvos valstybe.

Šįmet, sekmadienį, sausio 13 dienos anksčiau rytą į Pasaulio lietuvių centrą suvažiavo gausus būrys uniformuotų jūros skautų ir skaučių, jų vadovai, vadovės ir svečiai. Visi su savo vienietį vėliavomis dalyvavo 9 val. Palaimintojo Jurgio Matulaitio misijoje aukotose šv. Mišiose.

Po Mišių visi susirinko PLC sporto salėje. Iškilmingą Klaipėdos išlaisvinimo 79 metų sukilimo minėjimą paruošė j.p.s. Marius Naris ir j.b.v.v. Robertas Jakubauskas. Šiame sueigoje dalyvavo ir j.b.v.v. Vytenis Žygas, talkinami energingų jūrų skautų, salėje įrengė improvizuotą laivo denį.

Netrukus laivo denyje išsiriškiavus daugiau negu 100 „Nerijos“ tunto jūros sesių ir „Lituanicos“ tunto jūrų brolių, sueigos komendantas Justinas Novak į laivo denį pakvietė svečius: LSS Seserijos vyriausią skautininkę v.s. fil. Ritą Penčilytę, j.v.s. Violetą Paulienę, j.s. fil. Virgą Rimeikienę, j.p.s. Danutę Navicką, j.s. Petrą Jokubauską, j.s. Romą Česą ir svečią Rimą Kunčą. Svečiai dalyvavo vienietį inspekcijoje ir buvo pasveikinti entuziastingais savo laivų šūkiais.

Jūrų skautė valt. Vaiva Rimeikaitė pakėlė vimpilą, o patys jauniausieji jūros skautukai Daina Kelpšaitė ir Mantas Naris uždegė tradicinę baltą žalią ir raudoną žvakę, pageriant Mazosios Lietuvos vėliavą.

Svečias Rimas Kunčas įdomiai papasakojo Klaipėdos

krašto istoriją ir skautams bei tėveliams išdalino žemėlapius, rodančius kiek savo valstybės žemių nuo 1569 iki 1939 Lietuva prarado okupantams. Kalbėtojas, nuoširdus Mažosios Lietuvos mylėtojas, pabrėžė sesėms ir broliams, kad labai svarbu susipažinti su Lietuvos istorija, o ypač Klaipėdos kraštu ir anapus Nemuno Lietuvos istorija, dabar dar Rusijos valdoma. Baigdamas pašnekesį R. Kunčas paliko skautams knygų, kad jie sueigose galėtų pasisemti daugiau žinių apie Mažąją Lietuvą.

LSS Seserijos Vyriausią skautininkę v.s. fil. Ritą Penčilytę pasveikino sesės ir brolius Klaipėdos dienos proga. Sesė Rita paaiškino apie savo pareigas LSS Seserijoje. Ji prilygino save autobuso vairuotojai, vežančiai visas seses, o vadovės — to autobuso ratų stipinai. Broliams paminėjo, kad ir jie turi tokį „autobusą“, vairuojamą LSS Brolijos Vyriausio skautininko ir vežamą vadovų.

Po Klaipėdos vadavimo pamėnimo, komendantas Justinas Novak tęsė iškilmingą sueigą. „Nerijos“ tunto įsakymus skaitė valt. Nida Lendraitytė, o „Lituanicos“ tunto įsakymus — j.b. valt. Aleksas Modestas. Iš skaitytų įsakymų paaiškėjo, kad ūdrytės, bebrai jūrų jaunes ir jaunieji išgijo daug specialybių atliekų tų specialybių ir ženklų programas. Jų vadovai — j.b.v.v. Algimantas Siliūnas, j.b.v.v. Darius Siliūnas, j.b.v.v. Jonas Savickas, v.v. Rima Jokubauskienė, v.v. Onutė Savickienė, v.v. Laima Bacevičienė ir j.p.s. Aldona Weir rūpestingai dirba su sesėmis ir broliais.

Jūrų skaučių „Minijos“ laivo vadovėms j.s. fil. Rūtai Kirkuvienėi, g.v.v. Aldai Brakauskieni ir g.v.v. Vilijai Kilienei rekomenduojant, sesės Audrė Kapaciūskaitė, Vida Mikalčiū-

Dalis dalyvių iškilmingoje Čikagos jūros skautų ir skaučių Klaipėdos dienos sueigoje, š.m. vasario 13 d. vykusioje Pasaulio lietuvių centre, Lemonte. Dešinėje (iš kairės žemėlapi) apie 1923 m. sausio 15 d. Klaipėdos vadavimą kalba Rimas Kunčas.

tė, Vaiva Rimeikaitė, Žibutė Šaulytė, Aleksandra Strub ir Cyra Trejo buvo pakeltos į valtininkės laipsnį.

Jūrų jaunes Lisa Bertašaitė, Nina Klepčarek, Vanessa Ruesch, Krista Weir ir Aida Žygaitė buvo pakeltos į vairininkės laipsnį.

„Nerijos“ tunto komendantė gintarė valt. Vilija Pauliūtė pakvietė ūdryčių laivo vadę v.v. Rimą Jokubauskienę praversti įžodį. Sesės Alexytė Augintė, Natalya Bagdady ir Megan Emery rimtai tarė ūdryčių įžodį ir džiaugėsi šviesiais melynais kaklaraiščiais.

Brolis v.v. Darius Siliūnas pravedė bebrų ir jūrų jaunių įžodžius. Čikagoje naujai įsteigto j.v.s. Antano Levano laivo bebrai kandidatai — Arvydas Dubinskas, Andrius Dovydauškas ir Aleksandras Zakarauskas ir jūrų jaunių kandidatai Andrius Bakaitis, Tomas Kuras ir Domas Tamulevičius davė įžodžius kartu su Lemonto skautais.

„Nemuno“ laivo bebrai kandidatai — Tomas Kleiza, Jonas Sereikis, Antanas Siliūnas ir Lukas Siliūnas išdėdžiai, pavyzdinčiai atžygiavo prie vėliavos. Pasipuosę naujais kaklaraiščiais laimingi bebrai sugrįžo į rikiuotę.

Brolis Justinas pakvietė j.v.s. Violetą Paulienę praversti jūrų skautininkių įžodį. J.s. fil. Rūtai Kirkuvienėi perskaičius LSS Vyriausios skautininkės įsakymą, j.v.s. Vilgailė Lendraitienė atvedė seses Laimą Bacevičienę ir Aldą Brakauskienę į skautininkų ratą duoti įžodį. Naujai pakeltos sesės pasižadėjo toliau dirbti ir ugdyti seses skautiškoje veikloje.

Įžodžiams pasibaigus, komendantas Justinas Novak perdavė komandą laivų vadams. Laivo vadai tvarkingai išvedė seses ir brolius iš laivo denio.

Laikas greitai prabėgo. Po iškilmių sesės, broliai, tėveliai ir svečiai pasivaišino prie vaišių stalo. Kur tik pažvelgsi matėsi šypsantys skautai ir tėveliai. Dėka gerai pasiruošusių vadovų iškilmingoji sueiga praėjo su dideliu pasisekimu.

Sesė Vilytė

KAZIUKO MUGĖ

Čikagos skautų ir skaučių Kaziuko mugė kovo 3 d. ruošiamas Pasaulio lietuvių centre, Lemonte.

Clevelando skautijos Kaziuko mugė kovo 17 d. vyks Dievo Motinos parapijos salėje. Atidarymas 11 val. ryto.

Hartford, CT, skautų ir skaučių ruošiamas Kaziuko mugė sekmadienį, kovo 3 d. vyks Šv. Trejybės parapijos salėje, 53 Capitol Ave., Hartforde. Atidarymas 9:45 val. r.

Washington, D.C. skautai vyčiai, akademikai ir židinitės Kaziuko mugę rengia kovo 17 d., St. Elizabeth mokykloje, Rockville, Maryland.

ŽIDINIEČIŲ VEIKLA VAŠINGTONE

Šalia Lietuvių Bendruomenės, LR ambasados politinės ir kultūrinės veiklos, Vašingtono skautės židinitės savo veikla yra gerai žinomos šiam mieste ir apylinkėse. Šiai grupei sumaniai ir nenuilstamai vadovauja sesė Meilė Mickienė ir Vida Čijauskienė. Jų veikla gal apimsta tik vasaros metus, bet rudenį vėl atgyja su įvairia programa.

Pirmoji Židinio sueiga vyko rugsėjo mėnesį vadovės sesės Meilės ir Tado Mickų svetainėje namuose. Čia susirinkusios sesės turėjo progą pasidalinti vasaros išpuodžiais, pabendrauti ir aptarti ateities veiklos planus.

2001 m. gruodžio 8 d. visos sesės susirinko į kalėdišką papuoštą Mickų namus prieškalėdiniam pabendravimui, kuriame dalyvavo sesių vyrų ir šeimų artimieji. Šioje sueigoje dalyvavo ir Lietuvių Misijos dvasios vadas kun. Sigitas Žilys bei Misijos kapelionai kun. Vaidotas Labašauskas ir kun. Virgilijus Poškus. Visi trys kunigai yra ir Amerikos Katalikų universiteto studentai. Jų dalyvavimas, kun. Virgilijaus papasakojimas apie lietuviškus papročius Kūčių vakarę, jų gražūs balsai, giedant kalėdines giesmes nuostabiai praturtino ir įprasmino kalėdišką nuotaiką. Didelė ir visus labai nudžiuginusi staigmena buvo netikėtai atvykę svečiai iš Lietuvos, tai buvęs Lietuvių Misijos dvasios vadas kunigas Antanas Lapė, jo motina Petrutė Lapienė, teta Marijona Šiurienė ir kun.

Sesė Elvyra Saulius Damašius. Juos atvežė ir globojo sesė Aldona ir Stepas Kinduriai. Kunigas Antanas Lapė atvyko į Amerikos Katalikų universiteto užbaigimo šventę, kur jam buvo suteiktas STL (Sacred Theology Licentiate) diplomai. Sunaku buvo išsiskirti po tokios nuotaikingos ir dvasiškai pakilios prieškalėdinės šventės. Vasario mėnesį visos židinitės renkasi sesės Irenos ir tautodailininko Mindaugo Jankauskų namuose darbo sueigai. Šioje sueigoje medžio drožinėtojas, kuris praturtina Kaziuko mugę savo medžio drožiniais, moko seses židinites medžio drožimo kūrybos. Ši darbo sueiga kartu įveda ir į darbą Kaziuko mugę, kuri visą Vašingtono lietuvių telkinys labai laukia. Šiais metais mugę įvyks sekmadienį, kovo 17 d. St. Elizabeth mokykloje, Rockville, Maryland.

Šių metų Kaziuko mugę ves skautai Vyčiai ir akademikai. Židinitės turės kavinę su skaniais tortais ir gausių laimikių laimėjimais. Dalis lėšų sukaupytą Kaziuko mugę yra skiriamos padėti paramos reikalingiems Lietuvos vaikams. Šiam projektui vadovauja energinga sesė Teresė Landsbergienė. Yra perkami mokykliniai reikmenys, renkami rūbeliai, žaislai, vitaminai ir visa tai siunčiama į Lietuvą. Kiekviena sesė židinitė džiaugiasi turėdama progą ne tik pabūti kartu, pabendrauti su sesėmis, bet ir atlikti gerą darbą.

ASS ČIKAGOS SKYRIAUS FILISTERIŲ SUSIRINKIMAS

Čikagos ir apylinkių ASS filisteriai paskutinį šios kadencijos veiklos susirinkimą turėjo Pasaulio lietuvių centre, Lemonte. Susirinkimas vyko 2001 metų lapkričio 30 dieną. Susirinkimą sukvietė darbščioji šio skyriaus pirmininkė fil. Ramona Kaveckaitė, vadovausi ilgiau negu dvejus metus. Pasitarime dalyvavo daugiau negu 20 sesių ir brolių filisterių.

Sesė Ramona savo pranešime trumpai apžvelgė atliktus darbus jai pirmininkaujant. Veiklos metu ji pasigedo artimesnio bendravimo su Sąjūdžio valdybos pirmininku. Nusiskundė, kad Korp. Vytis ir Studentų Skaučių draugovė neparodė noro atvykti į ruošiamas šv. Mišias, o po jų — mirusių filisterių kapų laukymą kapinėse. Bendrai buvo nusiskundę, kad filisteriai nesilanko į susirinkimus, nors pranešimai jiems asmeniškai siunčiami.

Dėkojo fil. Kęstutui Jeciui už pateiktą minčių apie metinį suvažiavimą Las Vegas mieste. Fil. K. Jeciui pateikdamas savo minčių dėl veiklos pagerinimo, pastebėjo, kad nereikia „sukti galvos“ dėl negausaus dalyvių būrio susirinkimuose. Jis pabrėžė, kad

musų filisteriai dirba tuntuose, visuomeninėje veikloje, lituanistinėse mokyklose ir savo profesijose, kartais nebėlika ir laisvo laiko. Jo nuomone, ar verta rūpintis tais, kurie niekada neatsilanko į bet kokius ruošiamus suėjimus. Gal reikėtų bandyti juos pasiekti kitais būdais, įjungiant juos į „socialinius ir paramos“ teikimo skyrius. Čia yra plati dirva ir jis mielai sutiktų vieni ar kiti grupi vadovauti, pvz. — knygų rinkimui Lietuvos kaimų ir miestelių bibliotekoms.

Šiame susirinkime taip pat buvo gvildenami klausimai susiję su akivaizdiniu suvažiavimu Las Vegas mieste. Šiame suvažiavime dalyvavo arti 60 Akademinių Skautų sąjūdžio narių.

Šiam pranešimui vadovavo fil. Vytenis Kirvelaitis, nes jis buvo išrinktas į komitetą, kuris turėjo numatyti veiklos pagerinimo būdus. Nutarimai įgyvendinimui buvo „išrinkti“ Filisterių centro valdyba į kurią įėjo: fil. Nida Bichnevičiūtė, fil. Vida Damijonaitė ir fil. Vytenis Kirvelaitis.

Šiame pranešime nebuvo kalbama apie pateiktus naujus veiklos būdus, nes užimtų daug laiko. Naujos idėjos veik-

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscription Rates: \$100.00. Foreign countries \$115.

Postmaster: Send address changes to Draugas — 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Matindami pašto išlaidas, pakvitavimų už prenumeratą nesiunčiame. Prie pavarės ir adreso, siūdami laikraštį patyrimo, iki kada prenumerata galioja.

DRAUGO prenumerata yra mokama iš anksto.

	Metams	1/2 metų	3 mėn.
JAV	\$100.00	\$60.00	\$38.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$115.00	\$65.00	\$45.00
Tik šeštadienio laida:			
JAV	\$60.00	\$45.00	\$33.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$65.00	\$50.00	\$38.00
Užsakant į Lietuvą:			
Oro paštą	\$500.00	\$250.00	
Reguliariu paštą	\$100.00	\$55.00	
Tik šeštadienio laida oro paštą	\$160.00	\$85.00	
Tik šeštadienio laida reguliariu paštą	\$55.00		

Vyriausia redaktorė — Danutė Bindokienė

Administratorius — Valentinas Krumpis

Moderatorius — kun. Viktoras Rimšelis

- Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:00, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos atsiunčiamos, gavus prašymą, ką nors skelbti.
- Redakcija straipsnius taiso savo nuožiūra. Nenaudotų straipsnių nesaugo. Siunčiant prašome pasilikti kopiją.

E-paštas: administracija@draugas.org
redakcija@draugas.org
rastine@draugas.org
skelbimai@draugas.org

Dr. Rimas Novickis
CHIROPRACTIC PHYSICIAN
Manualinė fizioterapija, akupunktūros, galvos skausmų (ir migrenos), sportinių traumų specialistas
6645W. Stanley Ave., Berwyn, IL 60402, tel. 708-484-1111.
Valandos kasdien, savaitgaliais susitarus. Kalbame lietuviškai.

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
DANTŲ GYDYTOJAS
Lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą. Pacientai priimami absoliučiai punktualiai. Susitarimui kalbėti angliškai arba lietuviškai.
4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL
Tel. 708-422-8260

DR. PETRAS KISIELIUS
INKSTŲ, POSLĖS, PROSTATOS GYDYMAS BEI CHIRURGIJA
Center for Health,
1200 S. York, Elmhurst, IL 60126
630-941-2609

TERESĖ KAZLAUSKAS, M.D.
Valkų gydytoja
900 Ravinia Pl., Orland Park, IL
Tel. 708-349-0887.
Priklauso Palos ir Christ ligoninėms.

MARIUS KATILIUS, M.D.
CHIRURGAS
Trūkio, tulžies pūslelės, krūtis, žarnyno, endokrinologinė ir laparoskopinė chirurgija.
300 Barney Dr., Suite A
Joliet, IL 60435
Tel. 815-744-0330;
lietuviškai 815-744-8230
www.centerforsurgeryandbreasthealth.com

ARAS ŽLIOBA, M.D.
AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

DR. JOVITA KERELIS
DANTŲ GYDYTOJA
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Valandos pagal susitarimą

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS — ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

DR. L. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. (708) 598-4055
Valandos pagal susitarimą

EDMUNDAS VIDAŠAS, M.D., S.C.
Specialybė — Vidaus ligų gydytojas
Kalbame lietuviškai
6918 W. Archer Ave. Sts. 5 ir 6
Chicago, IL 60638
Tel. 773-229-9965
Valandos pagal susitarimą

SKAUTIŠKI RENGINIAI

Čikagoje

Vasario 16 d. — „Nerijos“ tunto jūrų skaučių savaitgalinė iškyla.

Vasario 24 d. — Vydūno fondo 50 metų Jubiliejinė šventė Jaunimo centre.

Kovo 3 d. — Čikagos skautų ir skaučių tradicinė Kaziuko mugė.

Kovo 9 d. — „Nerijos“ jūrų skaučių tunto iškyla.

„NERIJOS“ TUNTO 2002 METŲ VEIKLOS PLANAS

Vasario mėn.:
2 d. — Sueiga
9 d. — Sueiga
16 d. — Sueiga /Jūrų skaučių savaitgalinė iškyla
23 d. — Sueiga

Kovo mėn.:
2 d. — Sueigos nebus
3 d. — Kaziuko mugė
9 d. — Iškyla
16 d. — Sueiga
23 d. — Sueiga
30 d. — Sueigos nebus

Balandžio mėn.:
6 d. — Sueiga
13 d. — Sueiga
20 d. — Sueiga
27 d. — Iškyla
Gegužės mėn.:
5 d. — Sueiga
12 d. — Paskutinė sueiga/Gėlių išpardavimas

Jūros skautų ir skaučių iškilmingoje Klaipėdos dienos sueigoje žvakę uždegė jauniausieji — „Lituanicos“ tunto bebrukai Mantas Naris ir „Nerijos“ tunto ūdrytė Daina Kelpšaitė. Jiems padeda vadovai Aleksandra Strub ir j.p.s. Marius Naris. Nuotr. Jono Tamulaičio

PEŠTYNĖS TURI BŪTI ATIDĖTOS Į ŠALĮ

Lietuva pasižymi dviem politikais, kurių apsilankymą Amerikoje vietinė žiniasklaida atkreipia dėmesį: Tai Lietuvos prezidentas Valdas Adamkus ir Seimo narys, dabartinis Tėvynės sąjungos/Lietuvos konservatorių partijos vadovas prof. Vytautas Landsbergis, su kuriuo telefoninį pasikalbėjimą, jam viešint Albino Markeičiaus vasarvietėje, Palm Springs, CA, padarė Algis Zaprackas.

— Gerbiamas prof. Landsbergi, Jums buvo proga stebėti JAV ir Lietuvos prezidentų susitikimą Baltuosiuose rūmuose, matyti prezidentą Adamkų kalbant su žurnalistu John McLaughlin, taip pat girdėti pasakytą prezidento kalbą Gamtos saugos mokslininkams Vašingtone ir, pirmą kartą, daugumos vadovo Kongrese Dennis Hastert kvietimą, dalyvauti sausio 29 d. Kongrese, kai vyko JAV prezidento George W. Bush metinė kalba į tautą. Kokį įspūdį parsivešite į Vilnių iš prezidento Adamkaus apsilankymo JAV-se?

— Aš labai džiaugiuosi tuo, ką mačiau, skaičiau, girdėjau. Iš tikrųjų Lietuvos prezidento vizitas čia buvo labai svarbus visais atžvilgiais — ir pavykęs, ir reikšmingas Lietuvos politikams. Dviejų prezidentų pokalbis apie itin svarbius Baltijos regiono ir konkrečiai Lietuvos reikalus, buvo, kaip mes žinome iš ataskaitų, turtingas, konkretus ir Lietuvai labai naudingas. Veliau aš, žinoma, jau mačiau tiesioginį visų reikalų pristatymą ir labai daug buvo kalbama apie įvykių pokalbį, kai Lietuvos prezidentas Valdas Adamkus atsakinėjo ir plačiai jį komentavo susitikime su žurnalistu John McLaughlin.

Štai šitas pokalbis yra taipgi Europai turtingas, originalus ir idomus. Aš manau, kad Lietuvos diplomatai turėtų jį gerai išstudijuoti. Ten yra daug tikslų ir svarbių dalykų, atspindintį Lietuvos politiką bei nuomynių jos siekius. O šiaip, ką sakote apie Lietuvos vardo išsklaidą, vizitas buvo oficialus, tokio labai svarbaus, rimto turinio, dar priedo tai, kad JAV prezidentas pakvietė Lietuvos prezidentą atvykti anksčiau ir dalyvauti

tarp kitų svarbių Amerikos vadovų pokalbininkų specialioje filmo. Iš tikrųjų reikia tik džiaugtis, kad buvo pasirinkta Lietuva ir Lietuvos prezidentas.

Aš manau, kad daug šalių gal šiek tiek lietuviams pavydži, o pas mus turėtų būti žiūrima, kaip į Amerikos ir jos prezidento ištiestą ranką parodyti Lietuvai kaip reikšmingą šiuolaikinę valstybę.

— Prez. Valdas Adamkus, po apsilankymo Vašingtone, Čikagoje taip pat turėjo keletą susitikimų: su „Chicago Tribune“ žurnalistais, lietuvių dienraščio „Draugo“ redakcija, su Illinois valstijos lietuvių kilmės sen. Dick Durbin bei lietuviškų organizacijų atstovais, kuriems senatorius priminė, kad Senate Lietuvos laukia labai sunkus uždavinys surasti užtenkamai balsų, patvirtinti NATO narys. Kas Jūsų nuomone, turėtų daugiausia rūpintis, ieškant paramos surinkti reikiama balsų skaičių — Lietuva, ar Amerikos lietuviai?

— Tuo turi rūpintis visi, kam tik rūpi, kad Lietuva būtų priimta į NATO, kam apskritai rūpi Lietuva, jos likimais, nepriklausomybės apsaugojimas ir įsitvirtinimas tarp Vakarų demokratijų.

Tai ir lietuvių Lietuvoje, ir lietuvių Amerikoje, ar, pasakyčiau, lietuvių kilmės amerikiečiai, kuriems brangi Lietuva, kurie nori jai padėti.

Iš tikrųjų tai ne taip sunku — kartais užtenka tik pasikambinti telefonu ir yra užfiksuojama, kad tai paraginimas senatoriui arba atstovui tam tikru klausimu užimti tokia, palankia Lietuvai, pozicija. Gal ir dabar gali būti padaryta, kadangi šiek tiek nerimo kelia padėtis senatorių tarpe: ten dar nėra aiškaus pakankamo skaičiaus, kurie tikrai balsuotų už Lietuvos priėmimą į NATO.

Aš neabejoju, kaip prezidentas Adamkus sakė, jog ir jis visiškai neabejoja, kad Lietuva pakvietimą Prahoje gaus, bet po to bus kitos procedūros ir tarp jų svarbiausia, žinoma, bus balsavimas JAV Senate. Kad neatsitiktų taip, jog, turėdama pakvietimą, Lietuva susidurs su JAV senatorių

2001 m. 11.28 d. Baltuosiuose rūmuose, Washington, DC, įvyko Vidurio ir Rytų Europos koalicijos susitikimas su JAV Valstybės saugumo tarnybos nariais — prezidento patarėju Europos ir Eurazijos reikalams Daniel Fried ir Water Andrusyszyn. Susitikimo tikslas — NATO plėtros testinimas bei pakvietimas pasirašyti valstybių kandidatų į NATO 2002 m. Prahoje. Iš kairės: JAV LB tarybos pirm. Regina Narušienė, Amerikos Lenkų tarybos atstovė Sophie Miskiewicz-Peters, Daniel Fried, Amerikos Armėnų asamblėjos atstovas Bryan Ardouny, Ukrainiečių tautinės sąjungos atstovas Eugene Iwanciw, JAV LB ir ALTO atstovas Algis Rimas, Amerikos Slovakų lygos atstovas Jan Nowak, JBANC pirm. Karl Altai, JAV LB atstovė Audronė Pakšienė.

abejonėmis, arba kad tas abejones turėtų išspręsti vien Amerikos prezidento autoritetas, jo palanki pozicija ir noras, kad Lietuva tikrai taptų NATO nare. Tuo atveju gal senatoriai nebūtina išieit prieš savo prezidentą, bet būtų žymiai geriau, jeigu jie būtų iš anksto apmąstę, išgirdę savo piliečių balsą ir palankiai nusiteikę, kad Lietuva verta ne tik pakvietimo, bet ir priėmimo.

Čia tikrai kiekvienas gali ką nors padaryti.

— Šiais metais Lietuvoje vyks prezidento rinkimai. Kiekviena partija, be abejo, stūlys savo kandidatą. Prez. V. Adamkus yra susilaukęs daug paramos išieitijoje ir šiuo metu vyrauja nuomonė, kad jis turėtų kandidatuoti antrai kadencijai. Kaip Lietuvos politikai žiūri į galimybę V. Adamkui kandidatuoti?

— Čia svarbiausia, kaip įsijaus pats žiūri. Galimybė yra galimybė, bet reikalingas apsisprendimas ir paskui tam tikras organizacinis pasiruošimas. Kaip žinoma, partijos Lietuvoje ir politikai, kurie ketina kandidatuoti, vienaip ar kitaip jau rengiasi, o ar prezidentas Adamkus rengiasi, tai niekas kaip ir nežino. Aš suprantu, kad jo padėtis šiek tiek komplikuoja — jį nuolat tenai puldinėja įvairūs politikai, už jo nepriklausomą, savarankišką, dažnai jų atžvilgiu kritišką poziciją, todėl gali būti kaltinimų, kad jis tai daro dėl rinkimų, nors dabar jo pozicija yra tokia aiški, tokia stipri Lietuvos pagrindinio

tikslo atžvilgiu, ką parodė ir šis vizitas Amerikoje ir labai išsamus visko išdėstymas per pasikalbėjimą su žurnalistu McLaughlin, kad reikėtų kaip tik tokią poziciją palaikyti ir neįtarinėti, kad čia dėl rinkimų daroma.

Tikrai tai valstybinė pozicija, bet asmeniškai prezidentui Adamkui nėra labai paprasta dabar paskelbti, kad jis kandidatuos, todėl jis kaip ir atidėlioja tą dalyką. Tiesą sakant, Algirdas Brazauskas irgi atidėlioja, nors mažai kas abejoja, kad jis bus kandidatas.

Prez. Adamkus atveju padėtis bus savetiška. Kiti kandidatai jau dirba, sakysim, ir Tėvynės sąjungos kandidatas Andrius Kubilius labai gražiai dirba su kitais politikais, važinėdamas po Lietuvą, aiškindamas šiuos žmonėmis jų rūpestius ir reikalus, ir kaip kas turėtų būti tvarkoma, gal geriau tvarkoma. Taigi bus tokiu veikimu, o prezidentas turtum sau susirūš rankas, arba užėmė tokią poziciją, kad jis turi dirbti tikrai valstybės darbą, užtikrinti tą pakvietimą į NATO ir pažangą, einantį Europos Sąjungą. Tai labai specifika padėtis ir Lietuvai, ir Valdui Adamkui.

— O kaip yra su kairiaisiais? Mes čia girdėjome, kad jis pats pavadė — ar jie susitarė ir pasiūlysi vieną kandidatą, ar irgi turės kelis?

— Kairioji pusė dabar pasidare tikrai jau toks didelis blokas, nes dabar yra ir Brazausko vadovaujama partija, didžiausioji frakcija, ir Pau-

lausko vadovaujama partija, kuri turi formalią koalicijos sąjungą, ir dar prisidėjo K. Prunskienės vadovaujama partijos frakcija. Ypač tas buvo ryškus, balsuojant dėl namų atėmimo iš vieno savininkų, kad būtų galima perduoti kitiems žmonėms. Tai toks labai keistas įstatymas ir labai kairysis, net neprotingai kairysis.

Mes aiškiai pamatėme, kad tos trys politinės grupės eina išvien, nors kiekviena jų turi savo vadą, kuris norėtų būti prezidentu ar yra kandidatas. Nežinia, kaip jie ten susitars. Tai irgi nebus visiškai paprasta, bet jų dauguma dabartiniame Seime padės jiems laimėti prezidento rinkimus.

— O kaip dešiniąsias sparnas, ar yra galimybė, kad jie galėtų susivienyti?

— Iš dalies taip. Tokia mintis mano buvo puoselėjama nuo pat pradžių, dar praėjusiais metais, kada Tėvynės sąjunga padarė pirminius rinkimus savo eilese, bus visose struktūrose per visą Lietuvą ir pasakė, kad kvies pasiūlyti vieną visų dešiniųjų partijų kandidatą. Toks kandidatas tikrai galėtų varžytis ir laimėti net prieš Brazauską.

Bet vertigiai taip bus. Jau dabar mes galime matyti, kad ir Kazys Bobelis bus panaudotas tokiame dešiniųjų skaldymui, ko gero ir Rolandas Pakšas, kuris, negavęs paramos savo partijoje, eina kurti naujos partijos. Taigi dešiniųjų tikrai bus ne vienas kandidatas ir labai sumažins galimybes laimėti prieš kairiųjų kandidatą, kuriuo greičiausiai bus Algirdas Brazauskas.

Nukelta į 4 psl.

Keturios sekundės

„Lietuvai — Amerikos televizijos akibrokštas“, — rašė „Lietuvos ryte“. Gintautas Alksnins, pastebėjęs, kad labai garsintas Lietuvos prezidento kelionės paankstinimas, susietas su jo kartu su JAV prezidentu pasirodymu NBC televizijos ekrane visai Amerikai ir, žinoma, Lietuvai, lietuvių labai nuvylė. Valdas Adamkus ir jo palyda 45 minutes rodytoje George Bush darbo dienos Baltuosiuose rūmuose programoje buvo matomi tik keturias sekundes. Žiūrovai matė, kaip JAV prezidentas Lietuvos prezidentui paspaudė ranką, tačiau jį lydėję Užsienio reikalų ministras Antanas Valionis, patarėjas Albinas Januška ir ambasadorius Vygaudas Ušackas ekrane tik „akimirksniui šmėkštelėjo“. Daug dėmesio šioje laidoje paskirta Bush rezidencijoje gyvenantiems šunims Barney ir Spotui, pabrėžia Alksnins. „Jei Adamkus būtų sugalvojęs atsivežti savo šuni, užtikrintai televizija būtų daug daugiau jį parodžiusi“ — elektroniniu paštu išplatintame laiške mano bičiulis iš Vašingtono perduoda Lietuvos žmonių pasisakymus Vilniaus spaudoje. „Mūsų prezidento Sargis NBC programoje susilaukė daugiau dėmesio negu „bulvių respublikos“ prezidentas“ — rašoma Vilniuje.

Pasisakymai stiprūs, bet taiklūs ir pagrįsti, tad ir labai keista, kad kažkas iš mūsų pradėjo raginti visuomenę už visą šį vaidinimą JAV prezidentui Bush ir jo žmonai viešai padėkoti. Argi Baltųjų rūmų pareigūnai, tik dėl šios televizijos programos išsišviesdami Lietuvos prezidentą savaitę anksčiau, tokio akibrokšto nenumatė? Galbūt mums tie, bet... „Jie žino, kad lietuvių nesupyks, nepaisant kokią malką kas jiems ant galvos tašytų. Tokia jau mūsų kumetio prigimtis, prieš didesnius pilvų šliaužioti“, — primena mano bičiulis elektroniniame laiške.

Lietuvos prezidento Valdo Adamkaus priėmimas Baltuosiuose rūmuose „vienas ant vieno“ JAV prezidento George W. Bush darbo kambaryje yra reikšmingas įvykis, ir televizijos „makleriai“ bandymas jį nuvertinti arogantiškai

veiksmais yra jau daugiau negu akibrokštas. Bet ne kiek nemažesnis akibrokštas yra ir Baltųjų rūmų pareigūnų tokių veiksmų „nenumatymas“. O antra vertus, — svetimos valstybės vadovo priėmimas prezidentūroje yra tik normalus, kasdienis tarnybinis reiškinys. Tad dėl ko mes turėtume „pilvų šliaužioti“? Juo labiau, kad ir Baltųjų rūmų spaudos štabas ne per daug Lietuvos prezidentu domėjosi. Paprastai po pasimatymo su JAV prezidentu iš Baltųjų rūmų išeinanti kitos valstybės vadovų šis laikraštinių štabas klausimais apipila, tačiau Adamkui klausimų jie neturėjo. Ar tai irgi nieko nepasako?

Bet yra ir paguoda: ilgokas Adamkaus „one on one“ pokalbis su John McLaughlin, perduotas kelių vietinio pobūdžio programų. Dalykiškas, išsamus, paminintis pasimatymo su JAV prezidentu išvadas, NATO narys, Europos Sąjunga, Lietuvos santykiai su Rusija, Gudija, Karaliaučiaus sritimi, Vakarų Europa, investavimų galimybės Lietuvoje. Šis pasirodymas — timplėtas į kitą pusę. Lietuvos prezidento asmeninį gyvenimą aptariant, irgi šiek tiek nukrypta nuo tikrovės: Valdas Adamkus buvo pagerintas, pakuotas. Šiek tiek sutrūšintas ir paties Adamkaus žodžiais išsakytas jo poveikis į Putin. Iki jų susitikimo Maskvoje, Putin buvęs labai griežtai nusiteikęs prieš Lietuvos įstojimą į NATO, bet Adamkaus tikinamas, kad Lietuva, kaip ir kiekviena kita nepriklausoma valstybė, turi teisę apspręsti savo ateitį. Rusijos prezidentas pasakęs: taip, tą teisę Lietuva turi. Ir čia buvęs Putin persilaužimas. Bet, deja, tuo persilaužimu dar labai daug kas abejoja.

Idomi ši istorija. Ji pasibaigė ir greitai bus užmiršta. Bet šis tas ir liks. Pirmiausia įrodymas, kad tokiose tarptautiniuose taidimuose patyrimo ir ypač pusiausvyros mes dar gerokai stokojame. Ir Lietuvos valdžios viršūnėse, ir išeivijoje. Juk ir Adamkaus pakankamas iškvietimo tvarky ar buvo išsamiai apgalvotas.

MOKSLAS LIETUVOJE: SIEKIAI IR PROBLEMOS

Lietuvos respublikos Seimo ir JAV Lietuvių Bendruomenės mokslininkams reikalams darbo grupės posėdis, įvykęs Lemont, IL, Pasaulio lietuvių centre, spalio 9-10 d.

Paruošė: dr. Stasys Bačkaitis

Nr.13

Jie turi tą intelektualinį potencialą, bet yra klausimas, kaip prie to prieis. Čia pasidaro labai svarbus sistemingas suaugusiųjų švietimas. Negalime nurašyti 25 metų sulaukusio žmogaus, kuris neišmoko pirmųjų žingsnių, ir priimti, kad jis jau netinkamas visam gyvenimui. Tačiau nereikia tuo bandyti pavėluoti parengti dar vieną programų tojų kadra. Reikia juos pervesti per tuos sistemingus žingsnius, kuriuos esame paruošę moksleiviams, bet suaugusiems tinkamu būdu. Žinoma, čia pats distancinis mokymas, kompiuterių tinklai, pasidaro pati priemonė tobulinti ne tik, ką žinai, bet ir toliau mokytis, tą sistemą naudojant. Tokiu būdu galima pakelti ne tik tą pirmąjį kompiuterių raštingumą, kuris reikalingas kiekvienam asmeniui, bet taip

pat pakelti ir esminį technologijos supratimą. Pagaliau bus galima pristieti žmogų prie to, kad jis galėtų naudoti savo pilną kurybinę potencialą ir jį stiprinti, naudojantis kompiuteriu. Už tai šis žingsnis yra be galo svarbus.

Kokios sąlygos turi būti patenkinamos, kad galėtume šį žaidimą laimėti? Čia prizai dideli, bet pralaimėjimas gali ir daug blogo atnešti. Laimėjimo pirma sąlyga, pasiekti ir įtikinti Seimą bei vyriausybės aparato narius, kad tik jie gali šį procesą pradėti. Čia yra sunkiausia dalis. Net ir Amerikos Kongrese dar nėra daug supratingų informacinių visuomenės narių. Bet kas čia gerai, kad kiekvieno atstovo ir senatoriaus štabe yra bent vienas labai kompetentingas ir patikimas žmogus. Jie tuo klausimu pataria.

Lietuvos Seimo narių tarpe, patirėjęs ir jų biografijas, matyti labai mažai asmenų, pasiekusių kompetenciją informaciniame technologijoje. O be Seimo ir Vyriausybės supratimo, mes tik kalbame patys sau. Todėl reikia įtikinti Lietuvos Seimo atstovus, kad, jeigu jie nesims žingsnių, net ir prisijungus prie Europos, informacinės visuomenės aspektu, būsimas trečiamis pasauliu. Negana pasodinti po šešių mėn. pamokyta žmogų naudoti programas, ir priimti, kad jau dabar turime specialistą. Tai būtų tas pats, kaip paimti dvilikametį ir pasakyti, kad dabar tu būsi mano patarėjas informacinių technologijų klausimais. Antra sąlyga, kuri lengviau įgyvendinama, tai naudoti žiniasklaidą ir švietimo sistemą įtikinti ir Lietuvos visuomenės dalį, kuri bent domisi žiniomis, švietimu ir suprantą, kad informacinės visuomenės įgyvendinimas yra iš tikrųjų garantija ir gerovės kaina. Aš nemanau, kad kas nors norėtų tvirtinti, jog pakaks mums žemės ūkio ir gamyklų.

Kad Lietuva galėtų tapti, tikraja šio žodžio prasme, informacinė visuomenė, reikia

padaryti stebuklą. Reikia iga-linti Lietuvos aukštąsias mokyklas šį darbą atlikti. Kas gi stebuklas Lietuvos aukštosioms mokykloms tai padaryti? Ką turėtumėm pataisyti, prieš leisdami joms kurti informacinę visuomenę? Pirmiausia reikiatsiverti informacinei technologijai ir suprasti ne tik jos funkcinę pusę, bet taip pat ir jos esmę. Mano patirtis, dirbant su Lietuva nuo 1968 m., parodė, kad turime daug siaurumo ir uždurumą Lietuvos aukštajame moksle. Trūksta ilgalaikės perspektyvos. Ką turio omenyje apie siaurumą, tai, pvz., veterinarijos akademija, kūno kultūros institutas yra labai mažos, labai specializuotos ir užduros grupės. Jos darbuotojai gyvena ir veikia geto mentaliteto: „Aš turiu savo kiemą, jį saugosiu ir gin-siu, o jūs rūpinkitės savimi“.

Sovietiniais laikais to reikėjo, ypač vengiant išsišokimų, nes išsišokimai greitai atsiradavo už borto. Galbūt tokiu būdu tas uždurumas, informacijos taupymas ir saugojimas taip ir išsivystė. Ir tas, deja, dar ir dabar matyti. Uždurumas yra ypač žalingas nedidelėms ir labai specializuotoms aukštosioms mokykloms,

bet dėstytojams, tai blogiausia. Aš dirbu UCLA, kur yra 72 departamentai, 72 specialybės, pradedant nuo šokio ir filmų meno, einant prie medicinos įvairių specialybių, ir daug kitų. Neturime tik žemės ūkio ir miškininkystės. Tokie darbai atliekami kitame, dukteriniame universitete, nes prie Los Angeles žemė nėra kultivuojama. Ką profesorius iš to gauna? Profesorius universiteto gyvenime turi dalyvauti daugybėje įvairių komitetų. Net ir doktorantūroje turi pasikviesti į komitetą žmogų, kuris yra tikrai ne iš artimos specialybės, kad jis suprastų, kas rengiama, per savo žinių prizmę. Kai su juo susipažįsti, išsivysto vienas kito supratimas. Akademiniame senate atstovaujama visiems 72 departamentams. Kai svarstomi universiteto klausimai, matai perspektyvas iš įvairiausių pusių. Tokiu būdu mes tobulėjame ne tik tai profesiniai, bet ir kaip tyrinėtojai, ir akademinės visuomenės nariai. Mazame, uždaram rate tai yra neįmanoma. Net ir tokiose puikiose institucijose, kaip Lietuvos meno ir muzikos akademijose, šis faktas, kad jie gyvena uždare

savo tvirtovėje ir gina tik savo pozicijas, juos, kaip profesorius, toks uždurumas sumenkina. Jie lieka irgi tik geto gyventojais. Tą patį galima sakyti ir apie tokių institucijų studentus. Atvirkščiai, bendravimas su skirtingų disciplinų žmonėmis leidžia vėteriniame universitete, nes prie Los Angeles žemė nėra kultivuojama. Ką profesorius iš to gauna? Profesorius universiteto gyvenime turi dalyvauti daugybėje įvairių komitetų. Net ir doktorantūroje turi pasikviesti į komitetą žmogų, kuris yra tikrai ne iš artimos specialybės, kad jis suprastų, kas rengiama, per savo žinių prizmę. Kai su juo susipažįsti, išsivysto vienas kito supratimas. Akademiniame senate atstovaujama visiems 72 departamentams. Kai svarstomi universiteto klausimai, matai perspektyvas iš įvairiausių pusių. Tokiu būdu mes tobulėjame ne tik tai profesiniai, bet ir kaip tyrinėtojai, ir akademinės visuomenės nariai. Mazame, uždaram rate tai yra neįmanoma. Net ir tokiose puikiose institucijose, kaip Lietuvos meno ir muzikos akademijose, šis faktas, kad jie gyvena uždare

savo tvirtovėje ir gina tik savo pozicijas, juos, kaip profesorius, toks uždurumas sumenkina. Jie lieka irgi tik geto gyventojais. Tą patį galima sakyti ir apie tokių institucijų studentus. Atvirkščiai, bendravimas su skirtingų disciplinų žmonėmis leidžia vėteriniame universitete, nes prie Los Angeles žemė nėra kultivuojama. Ką profesorius iš to gauna? Profesorius universiteto gyvenime turi dalyvauti daugybėje įvairių komitetų. Net ir doktorantūroje turi pasikviesti į komitetą žmogų, kuris yra tikrai ne iš artimos specialybės, kad jis suprastų, kas rengiama, per savo žinių prizmę. Kai su juo susipažįsti, išsivysto vienas kito supratimas. Akademiniame senate atstovaujama visiems 72 departamentams. Kai svarstomi universiteto klausimai, matai perspektyvas iš įvairiausių pusių. Tokiu būdu mes tobulėjame ne tik tai profesiniai, bet ir kaip tyrinėtojai, ir akademinės visuomenės nariai. Mazame, uždaram rate tai yra neįmanoma. Net ir tokiose puikiose institucijose, kaip Lietuvos meno ir muzikos akademijose, šis faktas, kad jie gyvena uždare

Uždurumas ir, taip pat dar iki dabar praktikuojamas, informacijos slepimas be abejo, yra nesugebėjimas dirbti

drauge, siekiant bendrų tikslų. Tas matėsi ir universitetų rektorių konferencijos aplinkoje. Ten susirenka universitetų rektoriai, ir pasikalba. Kada jau tikrai didelė bėda, staiga reaguojama. Net ir pas premjerą pakliūna ir Seimo pirmininkas priima, nes rektoriai Lietuvoje turi savo poziciją. Bet, kai tik kalba prieina apie pinigų, staiga pasirodo kiekvienas sau. Jeigu nebus vienybės, finansų ministerija žais žaidimą toki, kokį nori. Duos kąsnelį vienam, kąsnelį kitam, o tu tik patarnauk ant užpakalinių kojų.

(B.d.)

KOKS GALĖTŲ BŪTI MŪSŲ LAIKŲ TAUTINĖS SAVIMONĖS VAIDMUO?

ALGIS AVIŽIENIS

Individo išlikimo instinkto aspektai.

Daugiau kaip niekas kitas, individo troškimas išlikti priklausau nuo jo galimybių paveikti kitus žmones. Užvaldęs gyvūnų karalystę ir nemažą dalį žemės gamtos resursų, žmogus stovi akis į akį su kitu žmogumi. Iš čia jam kyla didžiausios grėsmės ir tuo pačiu geriausios galimybės. Žmogus stengiasi užmegzti jam naudingas sąjungas, įgauti palankumą, ieško meilės, aiškina, ginčijasi, intriguoja. Šių veiksmų pasekmė — nesibaigianti konkurencinė kova dėl ištakos.

Siekiant kuo palankesnes aplinkos savo egzistencijai, žmogus anksčiau ar vėliau privalo sukurti ilgalaikius, pastovius ryšius su kitais. Epizodiniai kontaktai paprastai neturi reikšmingų pasekmių individo gerovei. Tačiau ilgalaikiai junginiai, jų narių solidarumas, stiprina mūsų atsparumą prieš išorės smūgius, didina mūsų ir mūsų sąjungininkų konkurencingumą kitų konkurentų atžvilgiu. Esminiai santykiai — draugystė, šeima, verslo partnerystė — reikalauja laiko ir kontaktų intensyvumo apibrėžtoje erdvėje, kad atskleistų savo potencialą. Išsisklaidymas platybėse paprastai silpnina sąveikos tęstinumą.

Pajėgdamas mąstyti abstrakčiai, t.y., suvokti save ir aplinką, nepriklausomai nuo laiko ir erdvės apribojimų, žmogus sugeba sutapatinti savo egzistenciją su jo poveikiu aplinkiniams per kūrybą ir darbus. Pastoviai kontaktuojamas su artimais žmonėmis, jis užsideda asmeniską „antspaudą“ aplinkai ir nori, kad šis neišdiltų. Tai yra esminis išlikimo instinkto komponentas, kurį galima charakterizuoti, kaip žmogaus dvasinį palikimą. Jo patvarumas, prasmeda gali būti įtvirtinta tik pastovioje bendruomenėje, kuri nori ir sugeba išsaugoti svertus, užtikrinančius savo tęstinumą.

Modernių laikų išsūkis tęstinumo sampratai.

Deja, individo gimtas poreikis užmegzti ilgalaikius ryšius, įprasminti save visuomenėje, išsaugoti dvasinį palikimą joje, kurtasi su esminiu šių laikų civilizacijos bruožu — neregėto mado dinamizmo. Pastarieji, technologine pažanga paženklinanti, du šimtmečiai radikaliai skiriasi nuo ankstesniųjų tūkstantmečių, kai žmonių dauguma praleido praktiškai visą savo gyvenimą vienoje, mažai besikeičiančioje, gyvenvietėje. Iki 18-tojo šimtmečio galo retas žemdirbis išvykdavo toliau nei 50 kilometrų (vienos dienos kelionė pėsčiomis) nuo savo gimtinės. 19-tame amžiuje, idėjų modernias susisiekimo priemonės ir pramoninė gamyba, milijonai europiečių plūstelėjo iš kaimų į miestus. Jei Europoje dar nuo Romos imperijos laikų iki prancūzų revoliucijos miestiečių luomas sudarė mažiau nei dešimt procentų visų gyventojų, tai per pastaruosius du šimtmečius (ir ypač po Antrojo pasaulinio karo) ši proporcija iš pagrindų pasikeitė. Agrarinė bendruomenė, kurios dažniausiai susijusios su nekinantčia gyvenimu, užleido vietą miestiečių gyvenimui,

simbolizuojančiam nuolatinei kaitai.

Padidėjusio judrumo poveikis individo ir visuomenės dvasinei pusiausvyrai buvo milžiniškas, ypač 19-tojo šimtmečio pramoninės revoliucijos pradžioje. Jei anksčiau žmogus gyvendavo, apsuptas savo gausios šeimos ir giminingų kaimynų, su kuriais galėdavo pasidalinti darbais ir vargais, tai naujosios pramoninės gyvenvietės atvykėliai susidūrė su anonimiškumu ir indifferentiškumu. Jei kaime gyvenimas tekėdavo daugmaž nenutrūkstamai iš kartos į kartą, ir vaikai perimdavo savo tėvų žemę, darbo įgūdžius, gyvenimiską patirtį, moralės dėsnius, tai pramonės revoliucija radikaliai nukirto šiuos tęstinumo saitus. Dėl minėtų priežasčių auganciuose Europos miestuose socialinis/polinis pastovumas ėmė brąškėti. Kilo viena neramumų banga po kitos, o 1830, 1848, 1870 metai paženklinoti kruvinais pilietiniais karais. Krikščioniška moralė dar sugebėdavo paremti socialinio gyvenimo pamatus asmeniniu, šeimos lygiu, tačiau akivaizdu, kad naujosios visuomenės trūkumai (jau nebe tradicinių) jungimosi principai.

Naujos idėjos laikinai atstato bendruomeniškumą.

Ne veltui demokratija, socializmas ir nacionalizmas išryškėjo, kaip dominuojančios politinės ideologijos, nes kiekviena jų savaip bandė užpildyti atsiradusią dvasinę tuštumą, siekė atkurti naujųjų miestiečių prarastą bendrumo sąvoką. Socializmas bandė sušvelninti naujai kilusias tarpines disproporcijas, kurios išsiskaidė pavidą ir griovė socialinį solidarumą. Demokratija pagimdė parlamentus, balsavimo teisę ir laisvą spaudą, kad piliečiai galėtų daryti poveikį masinėse visuomenėse. Laisvė įtakoti politinius procesus skatino pilietiškuumą, pašalino indifferentiškumą bendrines reikalias.

O nacionalizmas, kuris žengė kartu su demokratija kovojęs prieš monarchų ir feodalų viešpatavimą daugiautėse valstybėse, patenkino individo tęstinumo poreikį naujoje chaotinėje aplinkoje. Ši ideologija pateikė tautos viziją, kaip nenutrūkstamą junginį, apimančią praeities, dabarties ir ateities kartas. Pilietis buvo skatinamas gerbti jo šalies, tai yra jo protėvių, pasiekimus ir tuo pačiu jausti pareigą, išsaugoti ir praturtinti tą palikimą, perduoti jį ateinančioms kartoms. Daugeliui europiečių, išaukštų iš gimtųjų kaimų pramonės revoliucijos metu, šie dėsnių padėjo sugrąžinti gyvenimo prasmę poįtį. Skirtingai nei socialistai, nacionalistai nepretendavo į abstraktų universalumą. Nacionalistai nesiekė suburti visos žmonijos į darnią šeimą, o kaip tik suvokė, kad tai neįmanoma. Jie pripažino žmogaus amžiną polinkį jungtis ir konkuruoti su kitais dariniams del vietos po saule.

Socialinio žmogaus samprata užleidžia vietą „homo economicus“.

Drėja, 20-tame amžiuje nacionalinė idėja buvo pajungta tarnauti šovinizmui — ypač Vokietijos ambicijoms paremti. Dėl dviejų pražūtingų pasaulinių karų Vakarų Europos inteligentai nusisuko nuo pačios nacionalizmo idėjos.

Kryžių kalnelis Veiveriuose.

Šiuo metu Vakarų šalyse vyvaujantis ekonominis liberalizmas beprasmiškai nacionalizmo valstybių primato, sprendžiant svarbiausius politinius/ekonominis klausimus. Atsižvelgdamas nuo kolektyvinių (ne tik nacionalinių, bet ir socialinių) idealų, Vakarų ekonominis liberalizmas iškelia abstraktaus individo laisvės ir asmeninės (daugiausia ekonominės) naudos siekį globalioje terpeje. Europoje kyla klausimų ir dėl pagarbos demokratiniams teisėms, kai vis daugiau esminių klausimų sprendžia demokratiškai neišrinkti įvairių tautybių Europos Sąjungos technokratai.

Ypač vertinamas yra darbo jėgos judėjimas, kuris pristatomas kaip individo laisvės rinktis, kur gyventi ir dirbti be tautinių apribojimų. Liberalių pažiūrų ekonomistai ragina Europos šalis sekti JAV pavyzdžiu ir kuo greičiau nugrąžinti vadinamuosius darbo rinkos „nelankstumus“. Ieškant optimalaus darbo asmeninės naudos, amerikiečiai nesivaržydami vidutiniškai keičia gyvenamą vietą kas 2-3 metus.

Ar „homo economicus“ yra gyvybingas?

Tačiau, tokiu atveju sunku kalbėti apie ilgalaikius žmonių santykius su kitais. Bet negalima leisti technikai mus valdyti. Priešingai, ji turėtų tarnauti mums ir stiprinti bendruomenes, kuriose mes gyvename. Tam ir turime pratinę sugebėjimų, kad pamąstytumėm, kaip norime tvarkyti savo santykius su kitais žmonėmis. Todėl ir atsirado minėtosios 19-tojo amžiaus ideologijos.

Atrodytų, kad ekonominis liberalizmas siūlo kapituluoti prieš rinkos dėsnius ir technologijų raidą. Iš tikrųjų jo absoliuti pergalė reikštų individo kapituliaciją prieš tarptautinio kapitalo įtaką. Individas, atsisakęs savo tautos ir savo demokratiškai išrinktos valstybės, realiai nusiginčioja prieš kitas, kitokių pagrindų sukurtas organizacijas. Klysta tie Vakarų Europos inteligentai, kurie mano, kad, panaikinus tautines valstybes, žmogus taps mažiau agresyvus. Konkurencinė jo prigimtis yra amžina. Jo agresija tik įgauną kitokią pavidalą. Šių laikų judrusis europietis gali mėgautis savo laisve, bet jis ilgai nepajaus, kad gyvena daugiau stebėtojo ir vartotojo vaidmenyje, negu aktyvaus dalyvio arba kūrėjo. Išsilaisvinęs iš socialinių saitų, žmogus tampa laisvas, bet tuo pačiu ir bejėgis, turintis omenį jo galimybes daryti poveikį konkrečiai bendruomenei.

Nacionalinė savimonė po sovietinėje erdvėje. Taigi, galbūt ir suvokime, kad lietuviškas tautiškas nepriklausomas vien tik jausmų, kalbos arba papročių sferoms. Tautinė savimonė — tai pirmiausia galimybė atrasti pagrindą bendros pastangoms, išsilaisvinti iš savo kiaučio, nusipatentinti.

Individas, netikintis vertybių ilgalaikiškumu, orientuojasi daugiau į save ir į jauslinį

pasitenkinimą. F. Nietzsche, vienas modernių laikų įtakingiausių mąstytojų, nujausdamas šios epochos raidą, neigė žmogaus gyvenimo dvasinę prasmę. Jis išklė „galios valią“ (der Wille zur Macht), įgimtą veržimąsi nugalėti. Šis filosofas netgi neigė, kad išlikimo impulsas yra dominuojantis. Pasak jo, gyvieji organizmai pirmiausia siekia „išsikrauti“ arba paleisti perteklines jėgas prieš išorinį objektą, mėgaujantis tuo. Praėjus vienam šimtmečiui nuo „Wille zur Macht“ išleidimo, mūsų epochos simboliu galėtų tapti automobilis — daugelio svajonių išsikūnijimas, judrios visuomenės pagrindas. Automobilis „iškart“ suteikia geidžiamą galios jausmą, nuvažint laiką ir erdvę. Todėl kai kurie komentatoriai neseniai pastebėjo, kad šiuolaikinis žmogus vis daugiau linkęs laikyti porą automobilių garaže, negu porą vaikų namų.

Ar technologija tarnauja žmogui ar žmogus technologijai?

Zinoma, smerkti automobilis arba techninę pažangą būtų beprasmiška. Tai objektyvūs veiksniai, skatinantys individo nutolimą nuo ilgalaikių santykių su kitais. Bet negalima leisti technikai mus valdyti. Priešingai, ji turėtų tarnauti mums ir stiprinti bendruomenes, kuriose mes gyvename. Tam ir turime pratinę sugebėjimų, kad pamąstytumėm, kaip norime tvarkyti savo santykius su kitais žmonėmis. Todėl ir atsirado minėtosios 19-tojo amžiaus ideologijos.

Atrodytų, kad ekonominis liberalizmas siūlo kapituluoti prieš rinkos dėsnius ir technologijų raidą. Iš tikrųjų jo absoliuti pergalė reikštų individo kapituliaciją prieš tarptautinio kapitalo įtaką. Individas, atsisakęs savo tautos ir savo demokratiškai išrinktos valstybės, realiai nusiginčioja prieš kitas, kitokių pagrindų sukurtas organizacijas. Klysta tie Vakarų Europos inteligentai, kurie mano, kad, panaikinus tautines valstybes, žmogus taps mažiau agresyvus. Konkurencinė jo prigimtis yra amžina. Jo agresija tik įgauną kitokią pavidalą. Šių laikų judrusis europietis gali mėgautis savo laisve, bet jis ilgai nepajaus, kad gyvena daugiau stebėtojo ir vartotojo vaidmenyje, negu aktyvaus dalyvio arba kūrėjo. Išsilaisvinęs iš socialinių saitų, žmogus tampa laisvas, bet tuo pačiu ir bejėgis, turintis omenį jo galimybes daryti poveikį konkrečiai bendruomenei.

Nacionalinė savimonė po sovietinėje erdvėje.

Taigi, galbūt ir suvokime, kad lietuviškas tautiškas nepriklausomas vien tik jausmų, kalbos arba papročių sferoms. Tautinė savimonė — tai pirmiausia galimybė atrasti pagrindą bendros pastangoms, išsilaisvinti iš savo kiaučio, nusipatentinti.

Baniutės Kronienės nuotrauka.

galėti tą bejėgiškumą, kuris kyla iš savęs izoliavimo nuo bendrų reikalų. Sutapatindami save su tauta, pripažįstame, kad egzistuoja panašumo ir bendrumo laipsnis tarp mūsų ir kitų žmonių, save traktuojančių lietuvių. Jeigu sutinkame su prieda, kad fenomenai atsiranda dėl specifinių priežasčių ir kad būvį sąlygoja veiksmas, tai matysime, jog šie panašumai atsiranda dėl pastovios sąveikos praeityje. Šiandien mes susikalbam lietuviškai, suprantame vienas kitą, ir netgi išveigiam tam tikrus fizinius panašumus, kadangi mūsų pirmtakai bendravo apibrėžtoje erdvėje. Mūsų kalbos ilgą laiką buvo lygia apie bendras pastangas darbo, kūrybos ir karo srityse, kurios tęsėsi ne vieną tūkstantmetį.

Nors šiuo atveju artimas, ilgalaikis bendravimas (veiksmai) formavo panašumus lietuvių brožuos (būvį), tačiau jis ne iš karto sąlygojo tautinę savimonę, siekiančią bendrų tikslų ir kolektyvinio tęstinumo. Istorikai teigia, kad mūsų tautinė savimonė gyvyje ne ilgai nei pusančio šimtmečio. Sakoma, kad mūsų pirmtakai sąmoningai nekūrė ir negynė tautinės valstybės. Tačiau galima konstatuoti, kad lietuvių tarnavo Lietuvai objektyviai (žiūrint vėliau, jau iš modernios Lietuvos perspektyvos), nors ne visai sąmoningai arba savo valia.

Todėl, objektyviai žiūrint, turime visavertę ateities tikslą — tęsti jau seniai pradėtą bendrą darbą, kuriant tautos valstybę, taigi ir savo, gero vė. Deja, šis darbas nejudė priekį dėl subjektyvių priežasčių. Daugelis nebetiki galimybė susitelkti, nes šalies pa-sovietinis elitas jau baigia diskredituoti tautinę idėją, ją panaudojęs kaip priedangą savo tikslams. Mūsų elitas paveldėjo ir bejėgiškumo kompleksą, subrandintą nedemokratiškos sovietinės sistemoje. Šis elitas pasidarė ciniškas ir iki šios dienos tesugeba rūpintis tik savais, šeimyniniais arba klanais interesais.

Socialinis solidarumas ir politinė nepriklausomybė.

Lietuvai labiausiai reikia naujų politinių jėgų, suvokiančių tautinės idėjos reikšmę. Jos nesieks Lietuvos izoliavimo nuo pasaulio, bet gins pagrindines vertybes ir, svarbiausia, parodys drąsą, viešai pripažindamos šias vertybes. Stojimas į Europos Sąjungą jau realiai išstumė tautinę idėją iš viešojo gyvenimo; reikia padėti skubiai pataisyti. Naujosios politinės jėgos su-pras, kad ekonominis gyvenimas ir integraciniai procesai negali būti savitiekiai. Jie turi tarnauti tautos ir valstybės gerovei bei tęstinumui. Valstybė neprivalo kontroliuoti ekonominio gyvenimo, kaip anksčiau. Bet ji turi saugoti, kad jos totaliai nekontroliuotų išorinės jėgos, naujos sąjungos arba, kad ją iš viso nušalintų nuo esminių mūsų visuo-

SKELBIMAI

Paslaugos

ELEKTROS
[VEDIMAI – PATAISYMAI]
Turū Čikagos miesto leidimą.
Dirbu užmiesty. Dirbu greitai,
garantuotai ir sąžiningai.
773-779-3313
KLAUDIJUS PUMPUTIS
AUTOMOBILIŲ, NAMŲ, SVEIKATOS,
IR GYVYBES DRAUDIMAS.
Agentas Frank Zapolis ir Off. Mgr. Auksė
S. Kankalio lietuviškai.
FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th Street
Tel. (708) 424-8654
(773) 581-8654

V.A.L. Auto Servisas.
Atliekame visus variklio ir važiuoklės
darbus. Variklio kompiuterinis
patikrinimas. Nuolatiniams klientams
nuolaidos. Parduodame naudotus
automobilius. 3800 W. 79 St.
Tel. 773-582-0183; 773-582-0184.
Kalbame lietuviškai.

STASY'S CONSTRUCTION
Stalūs darbai, rūšių, vonių ir
virtuvų įrengimas; priestatai;
keramikos plytelės; "sidings",
"soffits", "decks", "gutters", plokštės
ir "shingle" stogai; cementas,
dažymas. Turū darbo draudimą.
S. Benetis
tel. 630-241-1912.

Tai - Jūsų laikraštis
DRAUGAS
THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

Nekilnojamas turtas

GREIT PARDUODA

Landmark
properties
Bus. 773-229-8761
Res. 708-425-7160
Mobil 773-580-0205
Pager 630-314-4330

RIMAS STANKUS

• Čikagoje ar priemiesčiuose
• Greitas ir sąžiningas pataravimas
• Nuosavybių įkainavimas veltui
• Tarpininkaujamė gaunant paskolą
• Pensininkams nuolaida

Siūlo darba

Reikalingi darbuotojai
parduotuvių valymui TN ir IN
valstijose. Pageidautina vyrai.
Atlyginimas nuo \$1,500 iki
\$1,800. Tel. 615-554-3161.

Alternative Home care looking
for responsible come-and-go, live
in care givers and CNAs. Must be
able to speak, read and write
English. Must drive and be able to
lift. References and "green card"
required. Tel. 630-654-6580.

Reikalingi mūrininkai.
Tel. 815-462-6263;
630-774-1025.

Parduoda

PARDUODAME BULVIŲ
TARKAVIMO
MAŠINAS
110 V
PRITAIKYTA
VIETINIAM ELEKTROS TINKLUI.
ATLANCIS
EXPRESS CORP.
800-775-7363, 773-434-7919

ATIDĖKIME PEŠTYNES

IŠ ŠALĮ

Atkelta iš 3 psl.

Eidami tokiu keliu, patys neturėdami jokios vilties laimėti, padės laimėti Brazauskui. Bet gal žmonės tai supras ir nelabai daug kas balsuos už tokių skaldančių dešiniuosius kandidatus.

—Kaip yra su Lietuvos spauda ir kita žiniasklaida, ar čia irgi daugiau kontroliuojama kairiųjų?

—Dar kitaip nebuvo per visą nepriklausomybės laikotarpį.

—Bebaigiant pokalbį, Jūs žodis Amerikos lietuviams?

—Amerikos lietuviams aš norėčiau pasakyti, tegul mus vienija mintis apie Lietuvos svarbiausią reikmę šiais metais — gauti tą pakvietimą, būti kartu ir būti saugiais. Aš esu Lietuvoje pasilęs prieš porą mėnesių Lietuvos politikams — susitarkim, kad vieniems metams yra viena pirmenybė: pakvietimas į NATO, ir pabandykim nesipešti dėl kitų dalykų, ir nedrumsiti Lietuvos valdą, lyg tai čia mes labai nevieningi, nesutariam ir nematom, kas mums svarbiausia. Gaila, mano tam pasiūlymui nepritarė kairiosios pusės politikai. Bet aš manau, kad Amerikos lietuvių tą tikrai gali gerai suprasti, taip kaip buvo prieš 20 metų ir prieš 10: nepriklausomybė tai nepriklausomybė, o visa kita antraeiliai dalykai.

Tai dabar nepriklausomybės apsauga — ir visiems laikams — irgi turi būti vienas dalykas virš visų kitų, o visokios peštynes, konkurencijos turėtų būti atidėtos į šalį.

Tą labai noriu įsilyti, bet nelabai Lietuvoje sekasi, tai nors čia, Amerikoje, sakau — nedarykite klaidų, susimkite visai ir šnekinkite kiekvieną senatorių, kad balsuotų už Lietuvos narystę.

—Profesoriau, nuoširdus ačiū už pokalbį!

* **Poznanės Politechnikos** institute iškilmingos ceremonijos metu Vilniaus Gedimino Technikos universiteto rektoriui Edmundui Zavadskui už abiejų miestų aukštųjų mokyklų bendradarbiavimo stiprinimą ir pasiekimus, propaguojant humanitarinį universalumą, buvo suteiktas garbės daktaro vardas. Tai pirmasis Lietuvos atstovas, gavęs tokį aukštą Poznanės Politechnikos instituto įvertinimą. (RNS)

* **Ivairių rūšių Lietuvos imonių ir gyventojų indėlių suma** banke „Snoras“ per metus išaugo du kartus ir sausio 1 d. pasiekė 502.4 mln. litų. (R. Etlis)

ŠEIMININKŲ KERTELĖ

Paruošia Adelė

Perlinių kruopų — grucės (harley) apkepas
2 puod. viščiuko sultinio
1 puod. kruopų
3 šaukštai aliejaus

1 vidutinio dydžio svogūnas, smulkiai supjaustytas
1 dėžė — 8 oz. šviežių grybų
1/2 puod. jogurto (be jokių priedų — plain)

1 puod. tarkuoto sūrio (cheddar arba monterey)
1 puod. virtos viščiuko mėsos (galima ir be jos apsieiti)

Iš vakaro pamerkti kruopas šaltame vandenyje. Sultinį galima naudoti ir iš deželių, kur mažiau druskos (low sodium) arba naudoti kubelius, išstiprintus karštame vandenyje.

Aliejuje pakepinti svogūną, supjaustytus grybus. Atvėsinti, sumaišyti: kruopas, grybus, mėsą, jogurtą ir pusę sūrio; sudėti į pateptą, karščiui atsparų indą, kepti įkaitintoje 350 laipsnių orkaitėje apie 40 min.; 10 min. prieš baigiant kepti, užbarstyti ant viršaus likusį sūrį ir dar pakepti.

Šparagai (asparagus)

1/3 puod. alyvuogių aliejaus (olive oil)

2 šaukštai raudono vyno acto

1 šaukštai Dijon garstyčių

2 skiltelės česnakų, smulkiai supapoto

1/2 šaukštai druskos

1/4 šaukštai pipirų (maltų)

2 svarai šparagų

1/2 raudono pipiro, smulkiai supjaustyto

1/2 geltono pipiro, smulkiai supjaustyto

Supilti aliejų, actą, garstyčias, česnaką, druską ir pipirus į indelį su užsukamu viršumi ir gerai suplakti, padėti į šalį.

Užvirinti vandenį puode, įdėti truputį druskos, nupjaustyti šparagams apacią, sudėti į verdantį vandenį ir virti apie 2-4 minutes (nepervirti). Gerai nusunkti šparagus, sudėti ant lėkštės, aplaistyti padažu ir apibarstyti supjaustytais pipirais. Atrodo gražiai ir yra skanu.

Vaikų mėgstami pusryčiai

2 kiaušiniai

1 puod. lieso pieno (skim milk)

20 Ritz sausainėlių (reduced fat)

1 šaukštas sviesto

Kiaušinius išplakti, įpilti pieno, išmaišyti. Sausainėlius sutrupinti, sudėti į pieno-kiaušinių mišinį, leisti pastovėti 5 minutes. Įkaitinti keptuvę su sviestu, kol sviestas pradeda burbuliuoti, supilti visą masę ir leisti apkepti vieną pusę, tada apversti ir apkepti kitą pusę. Kad būtų

lengviau apversti, galima padalinti į dalis ir apversti.

Galima paduoti į stalą su sirupu ar uogiene.

Lengvas vyniotinis pyragas (jellyroll)

4 kiaušiniai (dideli), atskirti tryniai nuo baltymų*

2/3 puod. cukraus

1 puod. miltų

2 šaukštai nutarkuotos citrinos žievelės (tik geltona jos dalis)

*galima naudoti du kiaušinius ir dviejų kiaušinių baltymus.

Kiaušinių trynius išsukti su cukrum, sudėti citrinos žievelę, dar pamaišyti. Atskirti išplakti baltymus iki standumo (neperplakti), į trynių masę maišant, sijoti miltus, maišant pakaitomis su baltymais. Paskutiniai įberiami miltai.

15x10 colių dydžio skardą ištepti, iškloti vaškiniu popieriumi (popieriaus netepti), supilti tešlą, išlyginti ir įkaitintoje 350 laipsnių orkaitėje kepti apie 25 min., kol viršus gražiai paruduos.

Turėkite jau paruoštą ir patiestą švarų rankšluostelį, parbarstykite maltu cukrumi (powdered sugar). Iškeptą pyragą truputį atvėsinti, tuomet apversti ant rankšluostelio, nuimti popierių. Leisti truputį pravėsti, tada aplaistyti iš anksto paruoštu skiediniu*, aptepti mėgstama uogiene (rūgštesnė skaniau, labai tinka abrikosų, ypač, pagamintos su mažesniu kiekiu cukraus, pvz., Smuckers low sugar), suvynioti pyragą į volelį išilgai ar skersai. Viršų galima labai plonai aptepti ta pačia uogiene, apibarstyti sausainių trupiniais arba maltais riešutais, arba apibarstyti maltu cukrum.

Pastaba: iš dvigubos normos tešlos galima Velykoms ar kitoms šventėms kepti „bėrzo šaką“.

***Skiedinys aplaistymui**

Reikia maždaug 3/4 puodelio. Šaltą virtą vandenį sumaišyti su vienos citrinos sultimis, šaukštu cukraus ir Oetker kepinimui kvėpalų „citron“ buteliuku (rūgštesnis skiedinys geriau tinka).

Kvėpalų (yra įvairių) galima gauti importuotų prekių skyriuose didžiosiose maisto parduotuvėse, ypač lenkų ir vokiečių krautuose.

Atsiliepkite!

Kviečiame šeimines ir šeiminkus siųsti savo mėgstamiausius išbandytus receptus į „Šeiminkų kertele“, kuri bus spausdinama kiekvieną trečiadienį. Siųskite „Draugo“ adresu, pažymėdami, kad skiriama šiai kertelei.

XII LIETUVIŠKOS POLITIKOS METAI: TARP MELO IR TIKROVĖS

DR. POVILAS JAKUČIONIS

Tęsinys Vardan gero sutarimo su kaimynais, atsisakyta trečdalis lietuviškų etnografinių žemių. Net, brėžiant sieną su Baltarusija, „ištiesinimai“ buvo daromi Lietuvos sąskaita. Sakoma, kad tai padaryta dėl saugumo, kad sparčiau žengtume į ES ir NATO. Žinoma, saugumas taip pat yra ilgalaikis interesas. Tik kodėl nei Lenkija, nei Baltarusija „didžiadvasiškai“ nesielia mus atžvilgiu? Rusija, po visų mūsų nuolaidų (pvz., Vištyčio ežero), iki šiol sienos sutarties nepatvirtina. Ar jiems nerūpi geri santykiai su kaimynais? O gal jiems labiau rūpi savo tautos ilgalaikiai interesai?

Lietuvai dabar nenaudingi paritetiniai santykiai su Lenkija švietimo srityje. Nepaisant Lietuvos lenkų sąjungos keliamo propagandinio triukšmo dėl tariamo pavojaus lenkiškumui Lietuvoje, lietuvių lenkiškumui pralaimi 1:10. Lenkiškų pavardžių rašymas lenkiškais rašmenimis įamžintų dalies lietuvių, kurių tėvai ar seneliai pamiro lietuvių kalbą „lenkiškumą“. Lenkai tai supranta, o Lietuvos valdžia — ne, todėl nuolaidžiauja. Net aukščiausi Lenkijos valdžios pareigūnai netiesiškai ekonominių susitarimų vykdymą sieja su lenkiškų pavardžių rašyba Lietuvoje. Lenkija nevykdo Lietuvai svarbių susitarimų dėl Via Baltikos kelio statybos, dėl pasienio muitinių pajėgų plėtros, dėl aukštos įtampos elektros tinklų. Lenkijos Seimas globoja ir remia organizaciją „Wspolnota polska“, kuri nuolat šmeižia nepriklausomą Lietuvą.

Lietuvos santykiai su Rusija iki šio išlieka vasališki pobūdžio. Bijodama, kad Rusija supyks, Lietuva nuolaidžiauja, plonina liežuvi. Rusija tik išsoko pretekstų „supykti“ ir nei muitų, nei geležinkelio tarifų, nei žaliavų ir energijos resursų tiekimo klausimais nuolaidų nedaro. Ji savo ilgalaikius politinius interesus visada laikė svarbesniais už prekybą. Laikas šią tiesą mūsų politikams atsiminti. Bijome pareikalauti atlyginti okupacijos žalą. Bijome griežčiau (jei reikia ir per tarptautines organizacijas), pareikalauti išduoti Medininkų ir Sausio 13-osios žmogžudžių. Bijoma atvirai kalbėti apie čėčėnų genocidą.

Lietuvos politikai neturėtų pamiršti senos žmonių išminties, kad nuoširdi draugystė galima su tolimais kaimynais ir giminėmis. Ir geriausias kelias pas juos — per Baltijos jūrą.

Tauta kenčia, žeminama dėl žydų holokausto. SSSR gyvavimo metais ir nepriklausomoje Lietuvoje užsienį pasitraukė (ar pasiųsti) KGB karininkai, tokie kaip M. Dušanskis ir J. Slavinas, kaip savo veiklos alibi žydų organizacijoms pateikė daug atvežtos sufalsifikuotos medžiagos apie neva masinį lietuvių dalyvavimą žydų holokauste. Tokių buvo, bet nedaug. Daugiau buvo lietuvių, kurie rizikavo savo gyvybe, slėpė ir gelbėjo nelaiminguosius.

Kitai negu neteisingu ir neprotingu negalima pavadinti valdžios elgesio su lietuviška išveivija, kuriai visai ap sunkinamas pilietybės gavimas. Nors įvairaus plauko atvykėliai ar rusų kariškių šeimoms pilietybė buvo su-

teikta. Siekiama apmokestinti jų įvežamą kapitalą, net jų pensijas. O juk tos lėšos galėtų būti rimtomis investicijomis į Lietuvos ūkį. Jei Airijos ūkį atgaivino airių išveivų kapitalas ir žmogiškieji resursai, tai kodėl tuo keliu neina Lietuvos valdžia, kuri Airiją laiko pavyzdžiu. Kodėl Izraelis, Lenkija ir kitos sunkius istorijos išbandymus patyrusios šalys savo tautiečius sutinka išskėstomis rankomis, o Lietuvos valdžia — šaltai?

Nemokamas sūris — tik pelėkauose

Nepaisant Lietuvos valstybingumo priešų, pakloti stiprūs ir patikimi valstybės rėmo pamatai. Bet senose atsiranda keistinių plytų. Ką reikėtų daryti? Pirmiausia reikia liautis žeminti savo tautą ir valstybę. Atstatyti moralę ir teisingumą. Tie, kas žadės greitą pagijimą — klys arba meluos. Reikia tobulinti įstatymus prieš korupciją, kontrabandą, organizuotus nusikaltėlius. Mūsų seneliai mena, kai po Pirmojo pasaulinio karo valdžia išdavė žmonėms ginklus ir plėšikiai išnyko. Kai kuriose Europos valstybėse, JAV ir Kanadoje veikia prisiekusių teisnių, ribojantys teisėjų korupciją ir savivalę. Priimant įstatymus, panaikinti skubos tvarka, nes taip priimami blogi įstatymai. Atlyginimų dydžių skirtumas neturi būti didesnis nei 10 kartų. Butina griežtai atskirti valstybės ir privacijas įstaigas, teikiančias paslaugas gyventojams. Šioje srityje daugiausia piktnaudžiavimo ir korupcijos.

Visas valdiškas įmones privatizuoti, viešai parduoti jų akcijas. Privacijų įmonių neremti ir lengvatų joms neduoti. Sienas kontrabandai ir pinigams nekorkybiškomės prekybos uždaryti. Tada užsidarytų Gariūnai ir tai bus ženklas, kad kontrabandos srautai sumažėjo. Taip būtų nukirstos kelios korupcijos bambagyslės. Valstybė prisiėmė per daug įsipareigojimų, siekiančių keletą milijardų. Kompensacijas už žemę, namus, rublinius indėlius politikai prisimena tik prieš rinkimus, o po jų sako, kad pinigų nėra. Išlikusių nekilojamųjų turtą reikia grąžinti tik natūra arba tolygia natūra. Taip įsipareigojimų sumažėtų perpus.

Reikia skubiai baigti stambiųjų įmonių pertvarkymą ir re-

formas. Panaikinti monopolijas. Reformuoti daugiausia valstybės paramos reikalaujančias ūkines (žemės ūkio, transporto infrastruktūros, energetikos) ir valstybės išlaikomas socialines sritis.

Užsienio investicijos geros tik į žlungančias įmones, taip pat plyno lauko investicijos. O parduoti arba išnuomoti užsieniečiams pelningai dirbančias įmones yra prastas biznesas. Užsieniečių tarpe aferistų yra ne mažiau, nei tarp savų.

Svarbiausiais valstybės remiamais objektais turėtų likti reformuoti švietimas, mokslas, kultūra, sveikatos ir socialinė apsauga. Parama šeimai, gimstamumo skatinimas yra tautos išlikimo reikalas. Būtinai lietuvių kalbos vartojimo išplėtimas ir kompiuterius ir žinių visuomenę. Svarbu, kad gimtoji kalba, sava kultūra būtų reikalinga visose piliečių gyvenimo ir veiklos srityse.

Pasiekti šių tikslų nereikia turėti stebuklingos lazdelės. Lietuvoje pakanka patyrusių politikų ir specialistų. Lietuvis moka sau ir šeimai uždirbti duoną ir supranta, kad nemokamo sūrio gali rasti tik pelėkauose. Reikia politinės valios tuos tikslus pasiekti. Priemonės ir būdus pasirinkti politikų komandos, jei jomis patikės rinkėjai. Be rinkėjų valios politikai į valdžią neateina. Ir „niekas kitas čia nekaltas...“ jei išrenkami melagiai ir apsimetėliai.

Autorius yra Lietuvos Politinių kalinių ir tremtinių sąjungos pirm., Seimo narys.

Pabaiga

*** Vienas labiausiai vartojamų žemės ūkio produktų — bulvės jau tampa retenybė. Spėjama, jog po kelių savaičių kai kuriose parduotuvėse nuolat brangstantių bulvių gali išvis nelikti. Importuotojai teigia, jog bulvių brangimą lėmė ne tik menkas derlius, bet ir Lietuvos institucijų įvesti importo apribojimai.** (L.R. Elta)

*** Lietuvos mobiliųjų telefonų bendrovė „Bitė GSM“, sukūrusi interneto svetainę „Banga“ (www.banga.lt), išplėtė ji verslininkams bei verslo besidominantiems lankytojams skirtą naują sritį „Verslo banga“ (http://verslas.banga.lt). Čia vartotojai ras informacijos apie bendrovių steigimą, teises ir mokesčių sistemos bruožus, finansų ir žmonių išteklių valdymą, kitas sėkmingai verslo pradžiai ir plėtrai būtinas veiklos sritis. Verslo profesionalai teiks praktinius patarimus, kaip įveikti vieną ar kitą verslininkams svarbią problemą.** (BNS)

A.†A. Dr. ALGIMANTAS V. BIELKUS (BIELKEVIČIUS)

Dr. Algimantas V. Bielkus po trumpos ligos ir staigos mirties, būdamas 79 metų, išsiskyrė iš šio pasaulio 2001 m. lapkričio 30 d. Gyveno Rockford, IL.

Velionis gimė 1922 m. rugpjūčio 15 d. Bugeniuose, Lietuvoje.

A.a. dr. Algimantas buvo sūnus Kazimiero ir Onos (Bojorinaitės) Bielkevičių. Turėjo vieną seserį ir keturis brolius. Antrojo pasaulinio karo metu pasitraukė į Vokietiją. Hamburgo universitete (1945-1951 m.) baigė medicinos mokslus. 1952 m. persikėlė į JAV. 1955 m. Čikagoje dr. Bielkus vedė Danutę Kamarauskaitę. Ji mirė 1978 m. 1962 m. a.a. Algimantas baigė psichiatrijos rezidenciją Illinois State Psychiatric Institute. 1964 m. persikėlė į Rockford, IL, ir ten atidarė savo praktiką. Bendradarbiavo šiose Rockford ligoninėse, kur taip pat buvo ir jų medicinos personalo nariu: OSF Saint Anthony Medical Center, Swedish American Hospital ir Singer Zone Mental Health Center. Priklausė American Medical Association, Illinois State Medical Society, Chicago Medical Society ir American Psychiatric Association. Velionis priklausė St. Bernadette katalikų parapijai ir Rockford Lietuvių klubui.

Nuliūdę liko: dukros — dr. Regina Birutė Revis, gyvenanti Rockford ir Virginia Danutė Blessing, gyvenanti Rockford; anūakai — Andrew Algimantas, Edward Gediminas ir Gabija Birutė Revis, gyvenantys Rockford; brolis Kazys Bielkevičius iš Australijos; dukterėčios — Rymante Bielkus, gyvenanti Brookline, MA, Dalia Pautienis, gyvenanti W. Barnstable, MA; sūnėnas Jonas Bielkevičius, gyvenantis Sandwich, MA.

Gruodžio 6 d. už velionio sielą šv. Mišios buvo atlaikytos St. Peter's katedroje, Rockford, IL. A.a. dr. Algimantas palaidotas šv. Kazimiero kapinėse, Chicago, IL.

Mielas Tėveli, Amžino Atilsio, išsėkis ramybėje.

Nuliūdę dukros su šeimomis

A.†A.

Inž. JUOZAS STANKUS

Mirė 2002 m. sausio 26 d., sulaukęs 79 metų. Gyveno West Haven, CT, anksčiau Toronte, Kanadoje. Gimė Lietuvoje, Radviliškyje.

Nuliūdę liko: žmona Vlada, Kanadoje gyvenantis sūnus Vygasdas su žmona Rasa ir du anūakai Vytas ir Gediminas, sesuo Janė ir jos šeima Lietuvoje.

Velionio pagerdavimu, kūnas bus sudėgintas, o pelenai palaidoti šv. Jono kapinėse Mississauga, Ont.

Šeštadienį, vasario 2 d. West Haven laidojimo namuose įvyks atsisveikinimo apeigos.

Giliame skausme likusi šeima

VIENERIŲ METŲ MIRTIES SUKAKTIS

A.†A. KASPERAS RADVILA

Iškelia Amžinybėn 2001 m. vasario 2 d., palikęs mūsų šeimoje didelę tuštumą.

Jo brangiam atminimui šv. Mišios bus atšaujamos šeštadienį, vasario 2 d., 8 v.r. Švč. Mergelės Marijos Gimimo bažnyčioje, Marquette Parke, Čikagoje, Jėzuitų bažnyčioje Kaune ir Butkiškės bažnyčioje a.a. Kaspero gimtinėje Butkiškės kaime, Ariogalos rajone, Lietuvoje. Prašome gimes, draugus bei pažįstamus prisiminti mūsų mylimą a.a. Kasperą ir kartu su mumis pasimelsti už jo sielą.

Liūdesyje lieka: žmona Stefanija, duktė Nijolė, anūakai ir proanūakai, Lietuvoje brolis Mykolas ir sesuo Zofija.

A.†A. Dr. LINAI KRIAUCIŪNAITEI-THARP

netikėtai mirus, giliame liūdesyje likusius tėvus — dr. EUGENIJĄ ir inž. KAZIMERĄ KRIAUCIŪNUS nuosirdžiai užjaučiu.

Valerija Žadeikienė

Mylimai Mamytai

A.†A.

MAGDALENAI PETRULIENEI

mirus, mūsų mielą sesę ps. ONUTĘ ANTANAITIENĘ ir jos šeimą nuosirdžiai užjaučiame ir kartu liūdimė.

Sofijos Čiurlionienės vyr. skaučių būrelis

A.†A. ONAI ŠLEŽEVIČIŪTEI- JANKAUSKIENEI

Lietuvoje mirus, jos broliui dr. ADOLFUI ŠLEŽUI ir jo žmonai ALGEI bei visiems artimiesiems reiškiau nuosirdžiai užuojautą.

Valerija Žadeikienė

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

„Yra ir pareigų.“

Dr. P. Kisielius

Vasario 16-tos dienos proga, užsakykite DRAUGĄ savo draugams, vaikams, anūkams, giminėms ir pažįstamiems (pirmą kartą prenumeruojant tik \$65.00 metams JAV) Mes nusišime gražų pranešimą, kad Jūs užprenumeravote DRAUGĄ jų vardu.

Siųskite:

Vardas, pavardė _____

Adresas _____

Miestas, valstija, zip code _____

Dovanoja:

Vardas, pavardė _____

Adresas _____

Miestas, valstija, zip code _____

Carl Beinoras iš Chicago, IL, prasitęsdamas „Draugo“ prenumeratą, mūsų dienraščio paramai siūnia 50 dol. Nuoširdžiausiai dekojame!

Mažosios Lietuvos Lietuvių draugijos Čikagoje jubiliejinis – 50-sis metinis Šiupinio vakaras šeštadienį, vasario 9 d., rengiamas Balzeko lietuvių kultūros muziejaus „Gintaro“ saleje, 6500 South Pulaski Rd.

Vakaras bus pradėtas atgaila 6 v.v. Meninė programą 7 v.v. atliks muz. Ricardo Soko vadovaujamas moterų ansamblis. Po to – vakarienis su tradiciniu mazlietuvišku šiuipiniu, vaizdžiai aprašytu Kristijono Donelaičio „Metuose“. Po vakarienis šokiai, grojant Ricardo Soko estradiniam orkestrui. Visi kviečiami atsilankyti ir maloniai praleisti vakarą. Apie dalyvavimą prašoma iš anksto pranešti Ramūnui Buntinui, tel. 630-969-1316.

Prel. Jonas A. Kučingis iš Los Angeles, CA, atsiligindamas už kalėdines atvirutes, laikraštį remia 50 dol. auka. Labai jums dekojame!

Vasario 16-osios minėjimas Jaunimo centro kavinėje vyks vasario 16 d., šeštadienį, 5 val.p.p. Kalbės įvairių organizacijų veikėjas dr. Petras Kisielius. Programą atliks Mėno mokyklė, vadovaujamos L. Tautkuvienės, mokiniai. Vaisės paruoš JC moterų klubas. Maloniai kviečiami lietuvių visuomenę gausiai dalyvauti.

Daiva Valaitis, gyvenanti Evanston, IL, „Draugą“ remia 100 dol. auka. Tariau nuoširdų aciu!

Asmenys ar organizacijos, suinteresuotos Lietuvių fondo paramos gavimo reikalu, turi kreiptis į LF raštine, pasiimti formas ir jas užpildyti, grąžinti paštu ar įteikti asmeniškai iki š. m. kovo 15 d. Studentai, norintys gauti stipendijas, užpildę formas, turės jas grąžinti iki š. m. balandžio 15 d. Paramos prašymo pavyzdžius taip pat galima užsisakyti internete www.LithFund.org Lietuvių fondą kreipkitės tel. 630-257-1616 arba šiuo adresu: Lithuanian Foundation, Inc., 14911 127th Street, Lemont, IL 60439.

Nijolė Treciokas, gyvenanti Los Angeles, CA, dėkodama už „Draugo“ kalendorių, mūsų laikraščiu siūnia 50 auką. Labai jums dekojame!

Amerikos Lietuvių Tarybos Čikagos skyrius kviečia visuomenę gausiai dalyvauti pagrindiniame Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo minėjime, kuris įvyks vasario 10 d., sekmadienį, 2 val.p.p. Maria gimnazijos auditorijoje. Pagrindinis kalbėtojas bus Paul Goble, naujai paskirtas „Amerikos balso“ administratorius. Meninė programą atliks Čikagos Lietuvių operos moterų choras. Visuomenę kviečiama gausiai dalyvauti ir parodyti vieningumą šios tautinės šventės proga.

Šv. Kazimiero kongregacijos seserys maloniai visus kviečia dalyvauti šv. Mišiose ir pasimelsti, kad kongregacijos įsteigėja Motina Marija Kaupaitė būtų paskelbta palaimintąja. Mišios vyks šį šeštadienį, vasario 2 d., 9:30 val. r. seselių motiniškajame name, 2601 West Marquette Road, Chicago. Mišias aukos kun. Robert Grodnicki, OSA.

Antanas Juskys, gyvenantis Toms River, NJ, dėkodamas už „Draugo“ kalendorių, mūsų laikraštį remia 50 dol. auka. Tariau nuoširdų aciu!

Lietuvos garbės konsulas Jurgis Jurgutis su žmona dail. Danguole žiemos atostogas praleido Juno Beach, FL. Gėrėjosi Lietuvos konsulato, įsteigto pačioje elegantiškiausioje Palm Beach gatvėje, pastatu, Lietuvos kultūrine ekspozicija, įkurta Lake Worth miesto istoriniame muziejuje. Aplankęs draugus, į Bloomfield West grįžta sausio pabaigoje, nes jau laukia išpareigojimai Lietuvai.

Laima ir Jonas Šalčiai iš Lake Forest, IL, „Draugą“ dienraščio leidybos paramai siūnia 100 dol. Aciu už dosnumą!

Gitana Snapkauskaitė, Čikagos Lietuvių operos moterų choro vadovė, dalyvaus vasario 10 d. 2 val.p.p. Maria aukštesniojo mokykloje ruošiamame Vasario 16-osios minėjime, kurį organizuoja ALTO Čikagos skyrius.

Raimundas Grigaliūnas, gyvenantis Forest Park, IL, prasitęsdamas „Draugo“ prenumeratą, mūsų laikraštį remia 50 dol. auka. Nuoširdžiausiai dekojame!

Vydūno fondo 50 metų sėkmingos veiklos sukaktis bus švenčiama sekmadienį, vasario 24 d., 3 val.p.p. Jaunimo centro didž. saleje, Čikagoje. Visi kviečiami. Programoje – akademija, muz. Dariaus Polikajio vadovaujamo vyrų oketo dainos ir malonus pabendraavimas su draugais ir pažįstamais gardžiuojantis karšta vakariene. Apie dalyvavimą prašoma iš anksto pranešti Militai Lauraitienei, tel. 708-489-2941. Atsilankykite ir draugus pakvieskite dalyvauti.

Stasys Adamonis, gyvenantis Los Angeles, CA, prasitęsdamas prenumeratą ir atsiligindamas už kalėdines atvirutes bei kalendorių, mūsų laikraščio išdą praturtino 70 dol. auka. Esame labai dekingi!

Iš arti ir toli

VASARIO 16-OSIOS MINĖJIMAI CONNECTICUTE

Connecticut valstijos lietuvių telkiniuose Vasario 16-toji bus minima:

Vasario 3 d. Britain, CT - Šv. Andriejaus bažnyčioje 11 val. r. šv. Mišias už žuvusius ginant Lietuvos laisvę aukos kun. J. Riktoraitis. Giedos parapijos choras, vadovaujamas vargonininkės Geraldine Sintautaitės-Ganzel. Po Mišių parapijos saleje kava ir užkandžiai. Meninė programa, kurioje išgarsite E. Liudžiuvienės ir A. Zdanio duetą.

Vasario 10 d. Hartford, CT - Šv. Trejybės bažnyčioje 9 val. r. šv. Mišios, pamokslas, giedos parapijos choras. Skautų ir Ramovėnų organizacijų nariai dalyvaus su savo vėliavomis. Po Mišių parapijos saleje minėjimas, kurio meninę dalį atliks tautinių šokių šokėjų ansamblis „Berzelis“. Veiks lietuviškų meno darbų paroda ir spaudos stalas; bus galima užsisakyti „Draugą“ ir kitus leidinius.

Vasario 16 d. New Haven, CT - 2 val. p.p. minėjimas šv. Kazimiero parapijos saleje. Kalbėtoja dr. Ž. Vaisnienė. Meninė programa.

Vasario 15 d. Waterbury, CT - 10 val. r. bus keliama Lietuvos vėliava prie miesto savivaldybės. Garbės meras Antanas Paliulis.

Vasario 17 d. Waterbury, CT - Šv. Juozapo parapijos bažnyčioje šv. Mišios 10 val. r. Giedos parapijos choras. Pietūs parapijos saleje. Meninėje programoje dainininkai iš New Britain ansamblio „Sodžius“. Veiks dailininkės iš Lietuvos Danguolės Jokubaitienės atvirukų paroda.

Vasario 17 d. Bridgeport, CT - Šv. Jurgio parapijos bažnyčioje šv. Mišios 11:30 val. r. Po Mišių parapijos saleje minėjimas ir vaisės. Kalbėtoja Vaiva Vebraite. Meninėje programoje pasirodys New Haven tautinių šokių šokėjų ratelis „Vetra“.

Minėjimai vyks Ansonia, CT, šv. Antano parapijos bažnyčioje; New London ir Putnam. Visuose renginiuose bus renkamos aukos lietuvių palaikymui.

Visi kviečiami ir laukiami atvykstant.

Sigita Šimkuviene

Skelbimai

ADVOKATAS
Vytis Lietuvnickas
4536 W. 63 Street
Chicago, IL 60629
(Skersai gatvės nuo „Draugo“)
Tel. 773-284-0100.
Tel. 630-257-0200, Lemont, IL

Advokatas
Jonas Gibaitis
Civilinės ir
kriminalinės bylos
6247 S. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629
Tel. 773-776-8700
E-mail: Gibaitis@aol.com
Toll free 24 hr. 888-776-6742
Darbo val. nuo 8 v.r. iki 5 v.v.
Šeštad. 8 v.r. iki 1 v.p.p.

IMIGRACINĖS TEISĖS
ADVOKATAS
AURELIUS BUTVILAS
Tel. 312-580-1217
135 S LaSalle #2300 Chicago, IL 60603
Galimos konsultacijos šeštadieniais

ADVOKATAS
GINTARAS P. ČEPĖNAS
6436 S. Pulaski Rd., Chicago, IL 60629
Tel. 773-582-4500
Valandos pagal susitarimą

2001 m. gruodžio 18 d. „Seklyčioje“ BALFas surengė pietus savo talkininkams ir padėjėjams.

V. Motušio nuotr.

PRIEŠKALĖDINĖS VAIŠĖS BALFO DARBUOTOJAMS

Kai Sovietų Sąjunga 1940 metais birželio 15 dieną okupavo Lietuvą, tais pačiais metais rugpjūčio mėnesį Amerikos lietuvių patriotai, vadovaujami a.a. Leonardo Šimučio, įsteigė Komitetą Lietuvai gelbėti, kurį vėliau pavadino Amerikos Lietuvių Taryba. Trumpai – ALTA. Komitetas 4 metus atliko politinį ir šalių darbą. Komitetui pasirodė, kad yra per sunku. Tada nutarė ir įsteigė kitą komitetą, kurį pavadino Bendru Amerikos lietuvių šalpos fondu – trumpai BALFu. Ir šiam komitetui pavedė rūpintis šalpa. Taigi seniausioji šalpos organizacija dar beveik ir dabar. Lietuvai atgavus nepriklausomybę, įsisteigė keletas naujų šalpos organizacijų. Amerikos Lietuvių Taryba vykdė politinę veiklą, o BALFas rūpinosi šalpos reikalais – tą tebedaro ir dabar.

BALFo organizaciją sudarė: centro valdyba, apskritys ir skyriai. Centro valdyba arba centras ilgai buvo New Yorke, prieš daugelį metų centro valdyba persikėlė į Čikagą ir dabar tebėra čia. Čikagoje buvo ir apskrities valdyba (apskritis prieš keletą metų užsidarė), paliko tik centras ir skyriai. BALFo skyrių yra visoje Amerikoje, kiekvienoje valstijoje. Dabar jų skaičius yra žymiai sumažėjęs, nes dauguma senesnio amžiaus žmonių, kurie buvo savo veikla prisidėję prie šalpos darbo, iškeliavo į Amžinybę. Jaunesnieji nelabai rūpinasi šia veikla. Be to, naujai įsisteigusios šalpos organizacijos savo pusen patraukė daug balfininkų. Tokiu būdu skyrių skaičius pradėjo mažėti. Kas nežino darbščiosios BALFo centro valdybos pirmi-

ninkės Marijos Rudienės, kuri jau daugelį metų vadovauja šiai organizacijai, išskūrusiai Čikagoje prie „Draugo“?

Čikagoje yra ir pats didžiausias BALFo skyrius, kurio veikla buvo suskirstyta taip: birželio mėnesį vykdavo rinkliava vokeliais prie bažnyčios, vasarą – gegužinė Jaunimo centro patalpose, spalio mėnesį – piniginis BALFo vajus, kurio metu rinkėjai lankydavo visų lietuvių gyvenamus namus, o toliau gyvenusiems tautiečiams buvo išsiunčiami laiškai. Tokiu būdu BALFo veikla buvo sėkmingiausia. Kelerių metų laikotarpyje gyventojams keičiantis reikėjo keisti veiklos būdą: vietoje gegužinės rinkliavos tik pietūs, per piniginių vajų vietoje asmeniško gyvenimo lankymo, buvo siunčiami laiškai. BALFo šalpos ranka pasiekė net tremtinius Gulago stovyklose. Grįžę tremtiniai pasakoja, jog gaudavo siuntinių, bet nežinojo iš ko, nes nebuvo galima vartoti BALFo vardo. Komunistai neįsileido BALFo aukų, nes, jų nuomone, žmonės visko turi ir šalpa nėra reikalinga.

BALFo centras, prisiglaudęs „Draugo“ pastate, turi gana mažas patalpas: vieną suą kambariuką raštines reikalingas, pasieny yra patalpa su aukotiesiems daiktams sudėti ir trečiame kambaryje pakuoja mi siunčiami siuntiniai. Siunčiami įvairūs daiktai, žiūrma, ko pageidauja šelpiamieji. Labai džiugu, kad turime labai darbštų skyriaus pirmininką A. Kikilą, kuris diena iš dienos važinėja po apylinkes, ieškodamas, kur užsidaro krautuvės, arba kur yra didelis išpardavimas. Taip pat yra to-

liau gyvenančių lietuvių, kurie turi atliekamų daiktų, bet nepajėgūs juos atvežti į BALFą. Žinoma, avalynė ir vaistai ne visuomet gaunami veltui, juos reikia pirkti. Tiems daiktams išsiųsti reikalingi darbininkai, o jie yra savanoriai – savo laiką praleidžia, pakuodami siuntinius, kuriais sušelpiami mūsų broliai ir sesės Lietuvoje bei Suvalkų trikampyje. Nuolatinių pakutojų priskaitoma apie 10 asmenų.

BALFas šelpia ne tik daiktai, bet ir pinigais. Visi skaitė „Drauge“ straipsnį, kuriame aprašoma Vilniaus rajone veikusi amatų mokykla buvo uždaryta. BALFo pirmininkės Marijos Rudienės ir kardinolo Juozo Bačkio dėka mokykla vėl veikia BALFui tai kainavo apie 500,000 dol. Mokykla – didelė pagalba jaunuliams, išmokyti amato ir gauti darbą. O kiek BALFas pagalbėjo pabėgėliams iš komunistų okupacijos! BALFo darbų negalima įvertinti šiame mažame popieriaus gabalėlyje.

Kiekvienais metais didieji patriotai Maria ir Antanas Rudžiai prieš Kalėdas surengia gražias vaisės BALFo darbuotojams. Pereitais metais gruodžio 18 d. įvyko padėkos vaisės, kuriose po posėdžio dalyvavo visa centro valdyba, svečiai iš Lietuvos prel. Alfonsas Svarinskas, apylinkės BALFo direktoriai ir talkininkai – siuntinių pakutojai. Žodį tarė prel. A. Svarinskas. Pirmininkė Maria Rudienė nuoširdžiai padėjo visiems, kurie bent koku darbu prisidėjo prie BALFo veiklos ir pagalbos teikimo vargan patekusiems lietuviams.

Vaisės užbaigtos malda.

Antanina Repšienė

BALFo talkintųjų pietų, vykusių „Seklyčioje“, dalyviai. Iš kairės: Antanas Valavičius, Algis Čepėnas, Valentina Gudienė, Jeronimas Tamkutonis, Simas Naujokas ir Jonas Vyšniauskas.

BALFo talkintųjų pietų dalyviai. Iš kairės: Vitalius ir Aldona Lekeckai, Emilija ir Povilas Kantai, Nastutė Jeronimo Tamkutonio nuotr.

„Draugo“ redakcija – su svečiais iš Lietuvos. Iš kairės Užsienio reikalų ministerijos viceministras Evaldas Ignatavičius, Lietuvos prezidento patarėjo pavaduotojas užsienio politikos klausimais Egidijus Meilūnas, „Draugo“ vyr. redaktorė Danutė Bindokienė, Lietuvos konsulas Čikagoje Giedrius Apuokas, konsulinės informacijos ir analizės skyriaus vedėjas Gvidas Kerušauskas. Jono Kuprio nuotr.